

Előfizetési díj:
 Egész évre . . . 10 K — f.
 Fél évre . . . 5 K — f.
 Negyed évre . . . 2 K 50 f.
 Egyes szám ára 20 fillér

Hirdetmények:
 3 hasábos petsor egyszer
 13 fillér, többszöri hirde-
 tésnél 14 fillér.

ZALAMEGYE

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

politikai, társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasárnap reggel.

A lap
 szellemi részét illető közle-
 mények a szerkesztőséghez
 (Wlassics-utca 52. sz.), az
 anyagi részét illető közle-
 mények pedig a kiadóhiva-
 talhoz (Ujváros-utca 25. sz.)
 küldendők.

Kéziratokat
 nem küldünk vissza.

Jókai Mór.

1825—1904.

Meghalt a költő.

Hozzatok virágot, az ébredő tavasz legszebb virágait; hintsétek a koporsójára, borítsátok be nyíló virággal ravatalát, öntözzétek meg könnyel minden szálát, hogy méltó legyen a temetése az Urhoz szállt nagy lélekhez, méltó legyen a magyar nemzet nagy költőjének soha el nem muló emlékezetéhez.

Az egész nemzet kössön koszorút, mert ő is mindnyájunknak adta lelkének csodás virágait. Mindnyájunkhoz beszélt, minden magyar emberhez volt szava; nemzedéket tanított hazát szeretni, szépért, jóért lelkesülni.

Csodás, színes világ volt az, amelyben élt. Nagy szellemének fényes sugarai glóriába burkolták nemes alakját már életében s mikor kialudt életének nemzedékek előtt világot vető fátylaja, a dicsfény megnövekedett koporsója körül.

Költészetének élt s mint költő halt meg. Költőnek született s az a derű, az a lelki

jóság, amely arannyá változtatja a port és hamut, halálos ágyán is vele volt mindig, amíg szeméit lezárta a halál.

A mulandóság szelleme csak a testét ejtette hatalmába; amit lelke alkotott, az örökéletet él s itt maradt nekünk szent örökségül. A betű, amit papírra vetett, eleven életet él, a beszéd, amit hozzánk intézett, örökké viszhangot kelt, mert magyar szívvvel, magyar szóval, nemes lélekkel szólt hozzánk, akiket elvezetett oda, ahol a költő él, a költő uralkodik.

Nem viselt koronát, nem keresett címet és rangot s mégis király volt a szívek birodalmában. Sokáig egyetlen ragyogó név volt a magyar költészet történetében.

Jókai Mór életét és költészetének hatását a mai nemzedék alig tudja még értéke szerint méltatni. A késő kor történetírója látja csak tisztán: mit köszönhet neki ez a nemzet, amelynek igaz fia volt szívének első dobbanásától az utolsó leheletig.

Mint ifju a szabadság hajnalának ébredését köszöntötte ujjongó örömmel s ott állott az első apostolok között, akik az új eszméket hirdették, egyenlőségről, testvériségről beszéltek a millióknak.

A harcok idején életét vitte a becsület mezejére s lelkének teljes hevével, tollának

és karjának minden erejével szolgálta a nemzeti ügyet.

Azután következett a halál némasága, a kétségbeesés csendje, a legyőzött nemzet csendes hallgatása.

De a költő beszélt!

És az ő szavát megértette mindenki. Ősi erényekről, szent hagyományokról szólt s szava megtanított a jövőben bízni, remélni és dolgozni a boldogulásért. A költő alakjai azt mondták a kétségbeesés korának embereihez, hogy nem vesztet el a nemzet, amelynek olyan multja van, mint a magyarnak s a haladás eszményeinek szeretetét csepegtették a szívekbe.

A nemzet megértette és érezte, hogy a tanítás igaz, a lélek s a hang magyar, az eszme szent. Megértette őt mindenki, a kunyhóktól a palotákig és soha magyar költőnek akkora hatása nem volt még, mint Jókainak.

Uralkodott a szíveken eszméivel; megnyert magának mindenkit avval a költői formával, amelynek fénye és árnya teljesen nemzeti. Erősségét a nemzet lelkéből merítette s a képzelet csapongása, alakjainak eszményítése szintén teljesen nemzeti vonás.

De nemcsak e hazában volt nagy Jókai

TÁRCA.

A szerelem városa.

A városban nagyon megbámulták a fehérhaju ifjut. Délben a fő-utca korzóján látták először, amint komoran, gondolatokba merülve rótt a az utca aszfaltját.

A fehérhaju ifju mellett kacagó, tűzesszemű asszonyok suhantak el, virágos tavaszi ruhájuk bódító illatfelhővel árasztotta el az egész utcát s a mosolygásuk fénye vetekedett a vakító tavaszi napsugárral. A várost a szerelem városának hitták és a fehérhaju ifju idegenül járt-kelt e kábító asszonyi forgatagban.

A déli korzón összesugtak az emberek:

— Vajjon ki ez az ifju? Oly különös. Az arca fiatal s a feje ezüstfehér. Egy huszonöt éves aggastyán.

És a fehérhaju ifju mintha semmit sem venne észre abból a lázas, kíváncsi izgalomból, melyet a megjelenése okozott, komoran folytatta sétáját.

A fehérhaju ifju pedig egy szegény, szerencsétlen ember volt. A nagy szenvedések embere, aki egy végtelen éjszaka után arra virradt, hogy fekete hajfürtjei hófehér színt váltottak. És ekkor nagy szenvedéseivel megfutamodott. A világ másik

végébe ment, a szerelem városába, hogy felejtessen, hogy meggyógyuljon.

A szerelem városa különös hely volt. Ott mindenki vidáman, boldogan élt, az asszonyok szerettek, a férfiak elhíztak. A fehérhaju ifju nem jól érezte magát e gondtalan világban. Idegenül ödöngött ide-oda, a kacagó tűzesszemű asszonyok és elhízott férfiak közt. Végre maga is belátta, hogy így nem juthat célhoz.

— Meg kell ismerkednem velük, — gondolta — különben elpusztulok.

És megismerkedett. Könnyen ment. Az egész város csak róla beszélt hetek óta, a huszonöt éves aggastyánról, aki ezüstfehér fejével és szomorú arcával úgy különbözött mindenkitől. Az asszonyok rögtön beleszerettek, a férfiak testvéruknek fogadták.

— Hogy hívnak testvér? — kérdezték a férfiak.

A fehérhaju ifju elgondolkozott, aztán röviden felelt:

— Nevezetek Jóbnak, a szenvedések emberének.

Az asszonyokra ez a név is nagy hatással volt. Főlragyogott a tekintetük és suttogva mondták egymásnak:

— Milyen érdekes ember!

És ettől kezdve a szerelem városában való-

sággal ünnepelték a fehérhaju ifjut. A multjában valami rendkívüli dolgot sejtettek és ez a titokzatos komorság, amellyel a szenvedések embere elhárította magától a kíváncsi kérdezősködéseket, csak növelte érdekességét az emberek szemében.

Pedig a fehérhaju ifju e tartózkodásával semmit sem akart elérni, csak őszintén, becsületesen meg akart gyógyulni. A multját azért nem bolygatta, mert félt a lelkén ejtett sebek feltépésétől.

Hanem a városban, a csupa boldog emberek hazájában, ezt nem értették meg. És tovább faggatták, gyötörték őt lelketlen kérdéseikkel, amitől a fehérhaju ifju még betegobb lett.

Azonban idők multán valami különös változás ment végbe a városban. A kacagó, tűzesszemű asszonyok és elhízott férfiak annyira érdekesnek találták a melázó, álmatag fehérhaju ifjut, hogy észrevétlenül utánozni kezdték. A férfiak igyekeztek lefogyni, hogy legalább karesuságban közelítsék meg őt, az asszonyok pedig elszórtak a kacagástól és ehelyett ha napfényes délelőttökön kimentek a korzóra, álmatagon néztek az égre és belesóhajtottak az illatos tavaszi levegőbe.

A fehérhaju ifju pedig egy napon arra ébredt, hogy igen jól érzi magát a szerelem városában. Ha a szalonokba lép, csupa sóhajtozó asszony fogadja, akik csöndes hangon beszélnek, vagy magukba mélyedve hallgatnak. A férfiak is meg-

Mór neve, hanem az egész világon ismerték a nagy magyar költőt, akinek műveit minden művelt nyelven olvassák. És csodálatos, hogy azok a tisztán magyar tárgyú művek, amelyekben minden alak, minden szó, minden ideál nemzeti, le tudnak bilincselni mindenkit. Ez már a költő művészetének nagysága, hatalma.

Csak szerény költő volt, de több dicsőséget szerzett nemzetének, mint sok hadvezér. A szellem fegyverével hadakozott, amelynek hatalma nagyobb, mert a szíven győzedelmeskedik.

Hozzánk beszélt, de megértik mindenütt a világon, mert eszmények vezették, amelyeknek élete örök.

És ha meghalt is a költő, léte mégis örök, mert élni fog emlékezete, amíg ezen a földön megbecsülik a nemzeti eszményeket.

Hozzatok virágot a ravatalára, a tavasz minden nyíló virágát az agg költőnek, aki lelkének virágait szórta közénk egy hosszú életen keresztül.

Harc a kenyérért.

Ujabb csupa sztrájk hírekkel vannak tele a lapok. A munkások ezrei vívják egymásután az elkeseredett bérharcokat s alig ér véget az egyik sztrájk, nyomába lép a másik. És az államhatalom, a társadalom, valamint az iparhatóságok és testületek tehetetlenek ezekkel a mozgalmakkal szemben, mert ha az izgatókat megbüntetik is, százan veszik át a szerepüket s a sztrájkolókat ezreit az állam nem verheti békóba, hogy a rendet fentartsa és biztosítsa.

A gazdasági szabadság mindenütt axioma, ahol az államok a közszabadságot nem a kiváltságos osztályok szája ize szerint magyarazzák. Nem férhet tehát szó ahhoz, hogy a munkás, aki napi vagy heti bérért szegődött, a szolgálatot felmondhatja s akkor álljon munkába, amikor neki tetszik s olyan feltételeket szabjon, amilyeneket akar. De viszont szemben áll ezzel a munkaadók szabadsága. Ezeknek is joguk van a feltételeket visszautasítani s úgy segíteni magukon ahogyan tudnak.

Az újabb sztrájkok azonban nem respektálják a munkaadók szabadságát. A gazdasági szabadságot úgy magyarazzák, hogy a munkásoknak

komolyodtak, a szavukból a gondolkodók lemondó bölesessége árad. Oh, ezek rokonlelkek mind, akik megértik az ő nagy szenvedéseit.

És ez az érzés boldoggá tette a fehérhaju ifjut. Bizonyos szeretet költözött a szívébe azok iránt, akik elkísérték őt saját gondolatvilágába és az a tudat, hogy nagy fájdalmával nem áll egyedül a világon, félig már meggyógyította.

Egy mélabus alkonyaton aztán mondta szalónjában egy szép asszonynak:

— Én Jób vagyok, a szenvedések embere.

Az asszony szemében könnyek esillantak meg erre és megfogta a fehérhaju ifju kezét.

Ettől kezdve a fehérhaju ifju szerelmes lett az asszonyba és észrevétlenül meggyógyult.

Egy reggel csodálkozva nézett a tükörbe. Az arcán, amely eddig halvány volt és borus, pirosaság ömlött el és fény derengett rajta. Az ezüstfehér hajban pedig fekete fürtöket vett észre.

— Mi ez? — kérdezte a fehérhaju ifju tuláradó örömmel. — Hiszen vissza fiatalodom.

Boldogságának első pillanatában kitünő eszméje támadt. Elutazik a városból. Elmegy bucsutlanul valamely messze vidékre és nem tér vissza addig, amíg teljesen vissza nem fiatalodott. Milyen boldog lesz az az asszony. Hogy meg fogja lepni. És elutazott.

szabad igényeik kielégítése végett szervezkedniök, a munkaadók szervezkedése azonban már bűn, a munkások kizsákmányolására irányuló szövetség. A munkás és munkaadó a mindinkább terjedő szocialisztikus tanok és roszakaratulag terjesztett téves nézetek folytán nem munkatársak többé, hanem küzdő felek, akiknek egymástól kell félteniök existenciájukat.

Ennek a bajnak, amely immár epidemikus jellegűt öltött, nem kizárólag gazdasági, hanem társadalmi és erkölcsi okai is vannak. Nálunk még hozzájárul ezekhez a törvény hiányos volta, amely nem nyújt kellő védelmet a sztrájkok tulhajtása ellen.

Egyik legégetőbb kérdés a munkásügy szervezése. Az utóbbi idők megdöbbentő példái elég anyagot nyújtanak a megfontolásra. A vasutasok mozgalmát, amelyet sztrájkjának nem szabad és nem is lehet tekinteni, figyelmen kívül hagyva, egymást követték a szabók, a cukrászok, a lakatosok sztrájkjai; azután következtek a debreczeni, a temesvári sztrájkok; a fuvarosok bérmozgalma. A nőemancipáció korában a hölgyek sem maradhettek a férfiak mögött; kimondták tehát a sztrájkot a keszthelyi szakácsnők is, követelvének 24 K minimális bért, kevesebb munkaidőt s a külön órák díjazását.

Kétségtelen, hogy a gazdasági élet a tőke tulsúlyát olyan hatalmassá tette, hogy a munkások majdnem védtelenül ki voltak szolgáltatva a tőke hatalmának, amely evvel annyira kiméletlenül élt, hogy a feljajdulás érthető volt különösen ott, ahol a gyáripár a termelést teljesen összpontosította s a munkás önállóságát teljesen megszüntette. A gyáripár zsúfolta a munkásokat nagy termelési központokba s szétszaggatta a munkás és munkaadó közti erkölcsi kapcsolatot a részvénytársaságokká torlódó tőke. A kisiparosok gyári munkásokká, vagy gyárosokká lettek.

A munkásmozgalmak kohói a gyárak, amelyek egyrészt a termelést eddig soha sem tapasztalt nivóra emelték, másrészt annyi önálló existenciát szüntettek meg, hogy a proletárok seregét megtízszerezték. Aki napról-napra, hétről-hétre szolgálja meg a mindennapi kenyerét; akinek kilátása nem lehet arra, hogy valaha önálló kisiparos lehessen, azt nem sok érdek fűzi a gazdasági rendhez és szívesen fogadja az izgatókat, szívesen sztrájkol, mert érdeke csak az, hogy kedvezőbb helyzetet biztosítson, vagy erőszakoljon ki magának.

A kérdés gazdasági oldalát sokszor megvitaták s arra az eredményre jutottak, hogy hiba van a munkaadókban is, a munkásokban is. Az önzés mind a két részen uralkodó, vezető szerepet játszik. A munkások bére nem áll arányban a munka értékével; a munkás pedig nincs sem gazdasági érdekekkel, sem erkölcsi kapcsolattal a vállalatokhoz fűzve. A mozgalmak társadalmi

II.

Fél év múlva a fehérhaju ifju visszatért a szerelem városába. Éjfekete volt a haja és tűzpiros az arca.

— Én Jób vagyok, a szenvedések embere! — mondotta, amikor belépett az asszony szalónjába és kacagott hozzá.

Az asszony ránézett, egy kissé megrázkódott és esőndesen mondta:

— Nem ismerem.

Kábuló fejjel futott ki az utcára.

— Oh! Mi ez? Hát ennyire megváltozott volna?

Sietve ment a korszóra. Az asszonyok álmatagon járták az utcát és az égre néztek. A férfiak nehéz léptekkel sétáltak fel-alá és a földet bámulták. Mikor megpillantották a fehérhaju ifjut, örömmel siettek hozzá. A fehérhaju ifju pedig lekapta a kalapját és boldogan lengette feléjük. Ekkor fekete hajára esett tekintetük és elfordultak.

Az ifju elfulladtan kiáltotta:

— Én Jób vagyok, a szenvedések embere.

Az emberek erre megvetéssel susogták egymásnak:

— Hiszen ez egy közönséges csaló.

Pakots József.

és erkölcsi rugóit azonban kevesen keresik, jöllehet részben ezek mozgatták a tömegeket.

A munkás társadalmi helyzetével elégedetlen s azt hiszi, hogy a nagyobb bér előnyösebb pozíciót teremt számára.

Az az általános elégedetlenség, amely nemcsak a munkásokat, hanem a társadalom középső osztályait is uralja, a gazdasági érdekek kizárólagos uralmából, az ideális célok teljes eltűnéséből fakad. Ideális célok és tekintélyeket a kor keveset ismer. Gazdagságra törekszik minden ember s ennek a törekvésnek kész mindent alárendelni, mert ha ezt elérte, minden társadalmi előnyt elért.

Ideges nyugtalanság, az élet örömeinek gyors tempóban való kihasználása utáni vágy uralkodik mindenütt; az igények mérték nélkül való emelkedése csak fokozza a türelmetlenséget.

A munkások százezrei a kenyérharc mellett társadalmi előnyökért küzdenek s ezért rem is tudnak mértéket tartani, ezért tulzottak a munkaadókkal szemben támasztott igényeik. A munkanélküli kényelemben élők számának szaporodása irigységet kelt s a munkások gyakran bérharcokba burkolják valódi céljaikat, amelyeket a szocialista agitátorok sem vallanak be teljes leplezetlenségben.

Ezen mozgalmakkal szemben azután már nem használ a gazdasági nivellálódás. Meg kell ezeket előzni az államhatalomnak s meg kell keresni a határt, hol végződnek a jogos gazdasági érdekek és hol kezdődik a jogosulatlan kényszer.

A munkás és munkaadó közötti viszonyt gyökeresen rendezni kell. Manapság a munkások szervezetének hatalmával számolni kell az államnak s törvényesen kell megállapítani a munkaadó és munkás jogait és kötelességeit. Különösen rendezni kell a sztrájkok ügyét. Az iparhatóságok tehetetlenül kénytelenek nézni a mozgalmakat és sem a munkás, sem a munkaadó jogait nem tudják védelmezni. Azoknak a zavarásoknak, amelyeknek semmiféle jogosultságuk nincs, végre elejét kell venni, mert ha a gazdasági élet napról napra rázkódtatásoknak van kitéve, visszaesés fog bekövetkezni.

Am szervezkedjenek a munkások érdekeik védelmére, de igényeik fokozásában tartanak mértéket, mert ha a vállalkozási szellemnek a munkások állják útját, a termelés redukálása lesz a következmény, aminek hatását a munkások érzik meg első sorban.

Az egészség.

(T.) Velezületett gyengesége a magyar embernek, hogy azzal a dolgával törődik rendesen a legkevesebbet, a melynek rendben tartása reá nézve a legfontosabb, sőt sokszor egyenesen életkérdés. Így vagyunk az egészségünk megőrzésével és testünk ápolásával is. Szinte érthetetlen az a nagy nembánomság, a melyet népünk egészségügyi tekintetekben tanusít.

Talán fajunk sokat hangoztatott edzettsége tett bennünket annyira elbizakodottakká, hogy a kisebb fájdalommal járó s jelentéktelennek látszó testi rendellenességeket, a melyek pedig igen sok esetben vehemensebb kórállapotok előhírnökei — egészen figyelmen kívül hagyjuk s elhanyagoljuk; holott azoknak a keletkezésük első stádiumában való szakszerű kúrálása által aránytalanul esékélyebb szenvedés és költség árán szabadulhatnánk meg tőlük.

Aki csak két lépést tett is külföldön, az is tapasztalhatta, hogy a nép mindenfelé mennyivel nagyobb gondot fordít egészségi állapotának megővésére, mint a mi népünk és meggyőződhetett arról is, hogy a világ egyetlen nemzetének a fiai sem viseltetnek oly megmagyarázhatatlan ellenszenvvel és bizalmatlansággal az orvosok iránt mint a magyar ember. Mig másutt a legkisebb étrendi zavar is elég ok arra, hogy azonnal orvosi segélyhez forduljanak, addig nálunk akinek baja esik, eleinte titkolja, vagy semmibe sem veszi és a legtöbb esetben csak akkor hivat orvost, a mikor már az nem segíhet. A hozzátartozói aztán azt híresztelik, hogy az orvos az oka hogy meghalt, mert nem tudta meggyógyítani. És ismét szaporodik az orvostól idegenkedők száma.

Szomorú bizonyítéka a fentebb elmondottaknak az a statisztikai táblázat, mely hazánk egészségügyi állapotát párhuzamba állítja a többi európai nemzetek egészségügyi állapotával és a melyből az első tekintetre kitünik, hogy bizony

minálunk még mindig aránytalanul nagy a korai elhalálozási esete száma.

Ha vizsgáljuk azokat az okokat, a melyek a magyar népek az orvosi tudománytól való idegenkedésének magyarázatát adhatják és így közvetve okai magának az ország kedvezőtlen egészségi állapotának is, — legelső sorban is a népneveléssel kell foglalkoznunk.

Megtanítják minálunk a nép fiát sok minden felére, a minek soha sem veszi hasznát és közben megfélemednek igen sok olyan dologról, amit a felületes gondolkozású ember nem tart ugyan fontosnak, de a kik csak némiképen is értenek a dologhoz, annál nagyobb fájdalommal látják annak elhanyagolását. Így pl. a tanítónak volna legnagyobb alkalmá és leghasznosabb kötelessége, hogy a gyermekeknek fogékony értelmével megértesse azt, hogy betegség esetén ne féljenek az orvostól, mert hiszen az az egyetlen ember, a kitől segítséget várhatnak és meg kellene magyaráznia azt is, hogy másnémi értékek is vannak a világon, mint a pénz és a többi anyagi értékek és el kellene oszlatni azt a téves nézetet, hogy akkor, a midőn az orvos látogatásért pénzt kér, azt nem ingyért kapja, mint a hogyan sok felé hiszik, hanem igenis ahhoz joga van, mert helyette más hasznosabb értéket nyújtott.

Kedvezőtlen egészségi állapotunk másik oka az arra hivatott társadalmi és hatósági közegek másnémi nagy elfoglaltságában keresendő. A legtöbb hatóság csak akkor veszi észre, hogy neki közegészségügyi feladatai is vannak, a mikor a baj már oly nagy mértékben elterjedt, hogy azt meg nem látni igazán művészet volna. Igaz, hogy kivételek is vannak.

Pedig van nekünk egy igen nagy tudással és körültekintéssel megszerkesztett törvényünk, az 1876. évi XIV. t.-c., a mely szinte ideális magaslatra akarta emelni hazánk közegészségügyi állapotát és a melynek intézkedései minden tekintetben nagy szakismeretről tanuskodnak.

Mindenestre csak használhat a magyar közegészségügynek az állami tekintély rendelkező szava, mi azonban legelső sorban a művelt magyar társadalom segítő kezét óhajtanók látni, mely megakadályozza minden olyan intézmény keletkezését, mely a nép egészségét veszélyezteti és az orvosoknak existenciájuk biztosítása által lehetővé teszi, hogy szegénysorsú beteg polgártársaikra díjtalanul gyógykezeltessék. Akkor talán majd nem félnek úgy tőlük, mint ma és jobbra fordulnak egészségügyi viszonyaink is.

A Zalamegyei Gazdasági Egyesület közgyűlése.

A Zalamegyei Gazdasági Egyesület f. hó 2-án délután 3 $\frac{1}{2}$ órakor az egyesület helyiségében Hertelendy Ferenc egyesületi elnök elnöklésével rendkívüli közgyűlést tartott.

Elnök melegen üdvözlővén a megjelent egyesületi tagokat, előadja, hogy a közgyűlés egybe-hívását az a nyugtalanság tette szükségessé, mely a szőlősgazdák között támadt arra a hirre, hogy az olasz kormány megbízottja Budapesten járt, ahol az olasz borvám ügyében a magyar kormánnyal tárgyalásokat folytatott; jelzi, hogy ez a kérdés nem új; évek óta élénken foglalkoztatja a szőlősgazdákat; statisztikai adatokkal mutatja ki annak a tőkének a nagyságát, melyet melyet a phylloxéra vész óta az ország gazdaközönsége a szőlőfelújításba befektetett, amennyiben a felújított terület 105.000 katasztrális holdat tesz ki, holdanként 2.500 K-ra téve a felújítás költségeit, ez 263 millió K költségre felel meg, amihez a 70.000 katasztrális hold területű homoki szőlő költségeit 84 millió K-ba számítva, az utóbbi években a szőlők rekonstrukciójára és a homoki szőlőkre fordított nemzeti vagyon 365 millió K értéket képvisel. Majd szociális szempontból fejtegette elnök a kérdést, kimutatva, hogy a felújított szőlők által mily nagy közönség van közvetlen, mint birtokos, érdekelve, amihez a szőlőmunkálással kenyerüket kereső munkások számát ha hozzávesszük, okvetlenül nemzeti fontosságúnak kell tekintenünk a szőlőkultúrát s az ezt veszélyeztető minden legesekélyebb körülmény kell, hogy bennünket élénken foglalkoztasson; majd érdekes számsorozatokban tüntette fel az utolsó időkben beözönlött olasz borok óriási mennyiségét, amely az 1886. évben volt 1.202 q-ról 1893-ban már 1.188.000 q-ra növekedett; jelzi, hogy az Országos Bortermelői Szövetsége, továbbá az Ország-

gos Magyar Gazdasági Egyesület ez érdemben határozati javaslatát küldötte meg egyesületünknek támogatás és hasonló szellemben való felírás végett; ugyanezt tette a Tapolezán és vidékén tartott népgyűlések végrehajtó bizottsága is, megküldvén felterjesztését támogatás végett.

A közgyűlés az elnöki előterjesztést általános helyesléssel fogadta, egyuttal az O. M. G. E. javaslatának elfogadásával határozatilag kimondotta:

a) hogy a Zalamegyei Gazdasági Egyesület a borvámkérdésben általánosságban az autonóm vámtarifában tervezett 20 arany forintos vámtétel álláspontjára helyezkedik és ezen vámtételből egy állammal szemben sem hajlandó engedményre, és így a kereskedelmi szerződésekben a határforgalmi borvámítétel kedvezményét minden kötetendő kereskedelmi szerződésben elejtetni kívánja;

b) az ujonnan megállapítandó borvám tétele mellett a hordók is, amelyekben a bor behoza-tik, mint külön kereskedelmi cikk és mint új áruk, elvámolandók;

c) a tengeremléki bortermelő vidékekről a magyar vagy osztrák kikötőkbe való borkivitel-nél a borempészet a leghatásosabban meggát-landó, az eddigi eljárási szabályok megszigorít-andók, nagyobb felügyelet alkalmazandó; a kivitelre szánt minden egyes hordóról — pénzügyőri lepecsételése előtt — meggyőződés szer-zendő arról, hogy a hordó telve van-e, avagy nincs-e vízzel megtöltve;

d) azon isztriai és dalmát szigetekről, amelyeken pénzügyőri kirendeltség nincsen, borok ausztriai és magyarországi kikötőkbe csak abban az esetben legyenek szállíthatók, ha a szállítandó bormennyiségről helyhatósági bizonyítvánnyal bizonyítottatik, hogy azon sziget területén termel-tett, mívégből az ily szigetek szőlőbirtokosai-ról törzskönyv állítandó össze s az a vámhiva-talokkal közlendő;

e) Ausztriában a bortörvény mielőbbi elkészíté-se és életbeléptetése a legerélyesebben sürge-tendő;

f) úgy az ausztriai, mint a magyar tengerparton levő szabad kikötőkre is (punto franco) a műbor-törvény érvénye kiterjesztendő és azokban külön kirendeltség létesítendő;

g) a fiumei szabad kikötőből magyar bor el-nevezése alatt borok feladása eltiltandó és a jelenben ott működő borgyár azonnal beszünte-tendő, tulajdonosa ellen a legszigorubb eljárás indítandó.

A közgyűlési határozatot felirat alakjában felterjesztetik a földmivélségi miniszterhez.

Olvastattott a Gazdak Biztosító Szövetkezté-nek a jégbiztosítás ügyében a közgyűlés részéről hozzá intézett megkeresésre adott válasza, mely-ben kijelenti, hogy a kifogásolt díjtételeket nem változtatja meg s hogy a tűz- és jégbiztosítás után a kért fix jutalékot nem adja meg. A köz-gyűlés a választ tudomásul véve, ennek alapján a Gazdak Biztosító Szövetkeztének képviselété-ről lemond; egyuttal megkeresi az Első Magyar Általános Biztosító Társulatot az iránt, minő kedvezményeket hajlandó az egyesület tagjainak a tűz- és jégbiztosításnál adni s minő jutalékban részesíti az egyesületet a kilátásba helyezendő erkölcsi támogatás fejében? A válasz megérkez-tével rendkívüli közgyűlésen dönti el a közgyűlés a képviselét ügyét; amennyiben a feltételek ked-vezők nem lennének, más hazai társulatokat is megkeres a közgyűlés ez érdemben s bírálja majd el azok ajánlatait.

A közgyűlés örömmel vette tudomásul, hogy ujabban Zalazántón és Alsópáhokon az egyesület küzreműködése mellett tejszövetkezetek létesülnek.

Városunk 1903. évi zárszámadása.

A városi tanács részéről egybeállított s a képviselőtestület legközelebbi rendes ülésén tárgyalás alá kerülő 1903. évi zárszámadásnak főbb adatait az olvasó közönség tájékoztatása végett a következőkben közöljük:

A.) Bevétel.

Rendes bevételek.

Pénztármaradvány 1902.-ről 19 K 08 f.

Ingatlanok jövődelméből: Szántóföldek után 1.965 K 60 f, fű eladásból 1.790 K 40 f, felső-ördői nagy gyakorló-tér bére 2.938 K 96 f, szarvasmarhák és sertések után legettéti bér

1.021 K 50 f, gyümölcsfa esemeték eladásából 2 K, homokbánya után 75 K, fa eladásából 4.924 K 80 f.

Házak és egyéb épületek után: Városház alatti boltok után 2.372 K 90 f, Baross-ligeti vendéglő után 1.227 K 08 f, szénáspajta után 400 K, pénzügyi palota után 6.400 K, Arany Bárány vendéglő és boltok után 14.391 K 22 f, vágó-hídi lakás után 200 K, laktanya után 8.987 K 96 f, vármegyei katona-beszállásolási kártalanítá-sból 18.917 K 22 f, fehérképi vendéglő után 2.985 K, összesen 68.399 K 64 f.

Javadalmakból: napi, heti és országos helypénz díjból 37.245 K 30 f, bor- és husfogyasztási pótdoból 5.238 K 69 f, vadászati-jog bérből 334 K, állami italmérési jövődelem többlet része-sedéből 2.750 K 96 f, összesen 45.568 K 95 f.

Közigazgatási illetékekből: marha-járlati levelek után 2.215 K 28 f, adóbehajtási illetékek 1.510 K 26 f, szemétkihordási illeték 4 K, ebadó- és védjegyekből 359 K 88 f, termény- és állat mérési díjakból 249 K, piaci gabona mérési díj haszonbérletéből 201 K, vágóhídi díjakból 2.760 K 40 f, összesen 7.099 K 82 f.

Tanügyi bevételek a) Elemi iskolánál cselekvő tőkék kamataiból 2.473 K 84 f, b) iparostanonc-iskolánál 494 K tandíj, 158 K iparengedély díj, 1.000 K államségély, 206 K iparkihágási bírság-pénz; c) ovodánál 918 K 49 f tandíj, összesen 5.250 K 33 f.

Rendkívüli jövődelmek. Községi pótlékból 63.630 K 88 f, haszonbérletből állami és megyei pótd-adó térítmény 215 K 44 f, tűzbiztosítási díj-visszatérítés 7 K 20 f, nyári kiülöhely utáni díjak 149 K 38 f, átvonult katonatisztek után szállásdíjak 3.028 K 20 f, tehének utáni fedez-telési díjak 634 K, előre nem látható bevételek 16.979 K 02 f, átvonult katonák és lovak után megyei katona beszállásolási kártalanítás 2.537 K 36 f, bankkölesön biztosításra szolgáló jövő-delmek feleslegéből 35.000 K, takarékpénztári bevételekből lett kivételből 82.697 K 88 f, községi pótlékok után késedelmi kamatokból 215 K 14 f.

A rendes bevételek összege 126.337 K 82 f, a rendkívülieké 205.094 K 50 f s így az összes bevételek 331.432 K 32 f-t tesznek.

B.) Kiadás.

Rendes kiadások.

Tisztviselők fizetése és mellékjáruléka 34.520 K 20 f, szolgaszemélyzet fizetése- és mellék-járuléka 16.302 K 47 f.

Irodaszerek- és felszerelésekre: irodaszerekre 1.236 K 75 f, nyomdai munkára 744 K 05 f, könyvkötő munkára 631 K 10 f, törvényköny-vek, utasítások és szaklapokra 273 K 40 f, hirdetési díjakra 224 K 10 f, összesen 3.179 K 40 f.

Fűtés- és világításra: Közigazgatási és kapi-tányi hivatalok fűtésére 1.060 K 56 f, világít-tásra 73 K 61 f, összesen 1.134 K 17 f.

Irodai butorok- és felszerelésekre 368 K 20 f.

Utazási költségek- és napidíjakra: marhajárlat leveleket átíró bizottságok és állatorvosok napi-díjaira 578 K, számvizsgáló bizottság évi tisz-teletdíj általánya 120 K, kultanácsosok és egyéb tisztviselők napidíjaira 583 K 30 f, ujoncozási költségek 15 K, végrehajtó és alkalmazottainak díjazására 2.514 K 98 f, város érdekében messzebb vidékre történt utazási költségek- és napidíjakra 282 K 80 f, összesen 4.094 K 08 f.

Előfogati költségekre 82 K. Városi épületek és ingóságok jó karban tartása és tűzbiztosítása 9.416 K 44 f.

Utak és terek fentartására: utcai világításra 5.459 K 68 f, Baross-ligeti sétátérre 85 K 20 f, Deaktéri sétátérre 100 K, utcai fásításokra 300 K, átjárók és folyókák készítésére 45 K 40 f, bérkocsi állomás aszfaltozására 163 K 83 f, összesen 6.154 K 11 f.

Gazdasági ügyekre: Gazdasági Egyesületi évi díjra 20 K 10 f, esordás fizetésére 729 K 96 f, kanász fizetésére 799 K 92 f, makk-szedési és ültetési napszámokra 154 K 60 f, összesen 1.704 K 58 f.

Tanügyiokra: a) elemi iskolánál nyugdíjakra 694 K 66 f, róm. kath. hitoktatóknak 528 K, izr. hitoktatóknak 112 K 50 f, ág. ev. és ev. ref. hitoktatóknak 50—50 K, vegyesekre 2.387 K 52 f, összesen 3.722 K 68 f; b) polgári leányiskolánál fűtésre 297 K 50 f; c) iparos tanonciskolánál fizetésekre és vegyesekre 2.327 K 38 f; d) kereskedő tanonciskolánál 600 K; e) kiadodovodánál fizetésekre és vegyesekre 4.430 K 31 f, összesen tanügyiokra 11.381 K 87 f.

Szegények eltartására 5.207 K 35 f.

Vegyésekre: adóra 4.657 K 96 f, okmányok és bényugták bélyegeire 110 K 78 f, postai levél és távirtdai költségekre 175 K 30 f, jegyzői nyugdíjra 224 K, ebvédjegyekre 28 K 60 f, tisztai szállás-díjakra 1.321 K 16 f, tüdőbetegek szanatoriumára 2 K, aggápoldaiak házbérére 300 K, összesen 6.837 K 80 f.

Átmenetiekre: 4 mezőőr fizetése 1.440 K, erdőőrre 360 K, ennek tűzifa-járandósága 40 K, összesen 1.840 K.

Előre nem látható kiadásokra: különfélekre 20.091 K 08 f, 7 éven túl levő gyermekek tartási díjára 1.521 K 60 f, helypénzszedők- és ellenőrök fizetésére 3.441 K 80 f, átvonult katonák és lovak után vármegyei szállásdíj kártalanításra a szállást adó feleknek 2.493 K 36 f, bankkölesön tőke törlesztésére szolgáló jövődalmi felesleg átutalására 35.000 K, takarékpénztári gyümölcsöző betétekre 93.650 K 85 f, visszatérítendő előlegekre 20 K, összesen 156.218 K 69 f.

Bankkölesön törlesztésére 72.797 K 88 f.

A 331.239 K 24 f összes kiadást a 331.432 K 32 f összes bevételből levonván, pénztári maradvány 1903. december 31-én 193 K 08 f.

A város 1903. évi vagyonmérlege: Vagyon: Pénzmaradvány 193 K 08 f, adóslevelek értékében és takarékpénztári betétben 34.910 K 55 f, zárszámadás szerint bevehető követelésekben 66.355 K 10 f, zárszámadás szerint kétes értékű követelésekben 9.850 K 32 f, jövődalmi ingatlanok értékében 1.538,482 K 06 f, nem jövődalmi ingatlanok értékében 200.696 K, jövődalmi értékpapirokban 2.200 K, jövődalmi jogokban 710.700 K, nem jövődalmi értékpapirokban 220.000 K, jövődalmi ingóságokban 6.814 K 10 f, nem jövődalmi ingóságokban 17.871 K 60 f, térítvényekben 3 K, összesen 2.808,075 K 81 f. **Téher:** Zárszámadás szerint kifizetetlenül maradt tartozásokban 58.846 K 59 f, egyéb kifizetetlen tartozásokban 42.209 K 15 f, Pesti Hazai Első Takarékpénztárnál tartozás 1.412,034 K 22 f, községi pótlékok tulfizetésében 12.575 K 28 f, egyenleg, mint tiszta vagyon 1.282,410 K 57 f, összesen 2,808.075 K 81 f.

Egyről másról.

A múlt héten azt a szenzációs hírt hallottuk, hogy Keszthelyen kitört a szakácsnők sztrájkja. Evvel kapcsolatban azután azt is beszéltek, hogy Zalaegerszegen a mosónők szüntetik be a munkát, mert keveslik a bért és sokalják a munkaidőt.

A kor a sztrájkok jegyében halad s nemsokára minden néven nevezendő munkás kéz megtagadja a szolgálatot. Egészen az eszelősség határáig viszik a bérmozgalmakat és a szervezkedést. A jelszó mindenütt a szolidaritás.

Szerencse, hogy a szakácsnők, szobalányok és mosónők a szolidaritást nem tudják kimondani. Elképzelhetetlen egy egész nagy sereg konyhatündért teljes szolidaritásban látni. A legelső huszáratilla, amely alatt esalpa és két-három szépért lángoló szív dobog, megbontaná a szolidaritás érzelmeket.

Hanem egy olyan sztrájk tanyá, ahol a munkát felmondott hölgyek tanyáznak, nagyon érdekes látványosság lehet. A szűkebb körű bizottság aligha volna képes parancsainak érvényt, szavának nyomatékot szerezni, ha csak a hadsereg támogatását nem biztosítaná magának. Ami talán nem is volna nagyon nehéz dolog.

Érdekes, hogy a sztrájkra készülő hölgyek bérköveteléseik tekintetében amerikai példák után indulnak s akkora fizetésre és olyan helyzetre vágnak, mint amerikai kollégáik.

Igaz, hogy pl. San-Franciskóban egy szakácsnőnek 30—40 dollár havi fizetése van és a család tagjai miss címmel tisztelik meg; de azt a tisztelt urhölgyek nem veszik figyelembe, hogy mit kell azért a 30—40 dollárért San-Franciskóban egy szakácsnőnek tudnia és végeznie. Nálunk a szakácsnői titulus csak fikció, mert bizony a szakácsnők kilenc tized része sokat tud, de főzni nem. Azután meg Amerikában sem tart minden ember 40 dolláros konyhaparancsnokot; csak az, akinek telik. Az ilyen ember pedig nálunk is megeselekszi.

A módosabb amerikai urnó nem sokat törődik háztartási kérdésekkel. Rábizsa a cselédjére, akinek valóságos gazdaasszonynak kell lenni. Űgyesek, szorgalmasak, megbízhatók és erkölcsö-

sek azok az amerikai cselédek, akik 30—40 dollárt kapnak havonként. Intelligenciájuk sokkal nagyobb, mint a mi nagyvárosi művelt szobalányainké s nem is szorulnak akkora ellenőrzésre, mint a „szakácsnők”. A kivándorló nő- cselédek nem pottyannak bele a jó módba. Sőt a legtöbbnek nagyon szomorú a sorsa az új világban. A legdurvább munkát végzik s nagy ipartelegeken vagy farmokon tengetik az életüket. Amerikai minták után tehát nem indulhatnak a magyarországi cselédek.

A zalaegerszegi mosónők mozgalma természetesen csak mende monda volt. Dehogy tagadják meg szegények a munkát. Örülnek, ha munkájuk akad, mert egy kis kereset mellé jó koszt is kerül. Egy külföldi urnó, aki a magyar háziasszonyok dolgai után érdeklődött, azt írta haza Magyarországból, hogy senki sem eszik napjában annyiszor, mint az itteni mosónő.

Réggel három óraker megiszik egy pohár pálinkát, amelyhez egy kis kenyér, meg egy kis szalonna is csak akad. Nyolc óraker következik a kávé, tizkor az első uzsona, tizenkettőkor ebéd, négy óraker a második uzsona, hétkor vacsora. Nem sajnáljuk szegényektől. Erősen megszolgálják, mert az a furesa szokás divik, hogy a mosónőnek éjjel után két-három óraker kell munkába állnia, míg a napszámos látástól látásig dolgozik.

Már a munkaidőből tényleg el kellene nekik valamit engedni, hogy legalább kialhassák a fáradalmat.

* * *

(*Fizetésrendezés.*) A kormány az egész vonalon keresztül akarja vinni a tisztviselők fizetésrendezését. Az államiak már élvezik a magasabb javadalmat; a vármegyeiek most vannak soron s még következnek a vasutasok és a községiek. Aki azonban azt hiszi, hogy evvel a rendezéssel a tisztviselők valami nagy eredményeket fognak elérni, nagyot csalódnak. Sok embernek jut abból, csak a tisztviselőnek kevés.

Május 1-én néhányan már érezték a felemelt, részben pedig csak felemelendő fizetés hatását. A házigazda itt-ott bejelentette, hogy a lakbért esekély 50—60 K-val bátorkodott feljebb fogni, mert most nagyobb a tekintetes úr fizetése, tehát fizethet. A szabó egész örömmel tartja 10 K-val többre a ruhát; a cipész azonban csak egy szerény koronával terheli meg a számlát.

Szóval nem olyan nagy mumus az adófizető polgárokra nézve az a sok millió, amit a hivatalnokok között felosztott az állam, mert ugyis visszatér az a forgalom utjain a polgárság kezébe. Valamivel emelkedik a forgalom s valamivel talán kevesebb lesz a váltó (?)

Az atyai gondoskodás annyira megy, hogy még az adósságokat is konvertálni akarják; sőt talán vissza sem kell majd fizetni a konvertálandó terheket. Jól teszi tehát minden tisztviselő, ha lehetőleg siet adósságot csinálni.

Soproni kereskedelmi és iparkamara köréből.

I.

Kunhegyi Ferenc malomigazgató „*A malom-számvitel és kezelés kézikönyve kis- és közép-malom használatára*” címmel szakkönyvet adott ki, melyre a malom-iparosok figyelmét felhívjuk.

A mű ára 6 korona és szerzőjénél (Budapest, Csengery-utca 86., I. emelet 10.) kapható.

II.

A szombathelyi m. kir. államépítészeti hivatal zárt ajánlati versenytárgyalást hirdet a *határfalvi iskolának 10.287 K 30 f költségvetési összeg* erejéig való újjáépítésére.

Az ajánlatok *f. évi május hó 17-éig* nyújtandók be a nevezett hivatalhoz, ahol a részletes feltételek is megtudhatók.

III.

A szombathelyi kir. törvényszék elnöke 30 hivataloszlaga számára szükséges *téli- és nyári egyenruházat* szállításának biztosítására árlejtést hirdet. A zárt ajánlati versenytárgyalás *f. évi május hó 13-án d. e. 9 óraker* fog megtartatni, amely időpontig az ajánlatok okvetetlen benyújtandók.

A részletes feltételek a törvényszék irodagazgatójánál tudhatók meg.

Sopron, 1904. évi május hó 3-án.

A kerületi kereskedelmi- és iparkamara.

Hivatalos-rovat.

I.

Felhívom a város területéhez tartozó összes szőlőbirtokosokat, hogy a szőlőpenész (*peronospora viticola*) ellen való védekezés céljából a szabályrendelet 3. §-a értelmében a permetezést évenként legálább háromszor teljesítsék és pedig: 1. május 10-ig, 2. a szőlő elvirágzása után július 25-ig, 3. augusztus havában. A mulasztók a v. szabályrendelet 4. §-a értelmében 40 korona összegig terjedhető pénzbüntetéssel, behajthatlanság esetén 3 órától 2 napig terjedhető elzárással büntetnek.

Zalaegerszeg, 1904. április 30-án. Zalaegerszeg r. t. város tanácsa.

II.

Közhirre teszem, hogy az 1904. évi I., II.-od osztályu kereseti adó kivétési lajstrom az 1883. évi 44. t.-c. 16. §-a értelmében a városi adóhivatalnál 8 napon át, vagyis f. év május 9-től 16-ig bezárólag közszemlére kitétetett, ahol is a hivatalos órák alatt bárki által betekinthező.

Zalaegerszeg, 1904. május 6-án.

Várhidy Lajos
polgármester.

Hírek.

Egyházmegyei hír. A szombathelyi egyházmegyei főhatóság *Horváth* Lajos kethelyi segédlelkészt a gyengélkedő letenyei plebános mellé második káplánnak Letenyére helyezte át.

Evangelikus istentisztelet. Ma, azaz május hó 8-án evangelikus istentisztelet nem helyben, hanem Kustánszegen fog tartatni.

Evangelikus konfirmáció. Folyó hó 12-én, azaz áldozó-esütörtökön megható ünnepély fog lefolyni az evangelikus egyháznak a gymnasium II.-ik emeletén levő imatermében. Ez alkalommal erősít meg hitében s avat fel az egyház nagykoru tagjává 6 ifjat a lelkész. Az egyházi ünnepélyen az egyház barátai szívesen láttatnak. A konfirmáció után az Uri szent vacsora is ki lesz szolgáltatva mindazoknak, kik ezzel élni óhajtanak.

Vármegyénk főispánja Keszthelyen. *Hertelendy* Ferenc főispán mult hó 29-én Keszthelyre ment az ottani szolgabírói hivatal megvizsgálására. Ez alkalomból Keszthely város képviselőtestülete április 30-án d. e. 11 órára teljes számban egybegyült a városháza tanástermében, hogy az új főispánt, midőn hivatalos működésében első ízben van Keszthelyen, ilő módon üdvözölje. A terembe belépett főispánt lelkes éljenezéssel fogadták. *Stieder* Lajos városi ügyész szívből fakadt beszéddel fogadta *Hertelendy* Ferenc főispánt, aki az üdvözléshez hasonló melegséggel köszönte meg a szíves fogadtatást, egyben lekötelező jóindulatáról biztosította a várost minden jogos kulturális érdekének előmozdításában. Az őszinte jóakarát sugalta beszéd a képviselők körében a legjobb hatást keltette; lelkesen megéljeneztek a főispánt, aki szívélyesen szorított kezét a jelenvoltakkal.

A Zalamegyei Gazdasági Egyesület küldöttsége Darányi Ignácnál. A Z. G. E. dr. Darányi Ignác volt földmívelési minisztert diszelnökkévé választotta. Az erre vonatkozó okmányt az egyesület küldöttsége, *Hertelendy* Ferenc főispán, mint a Z. G. E. elnökének vezetése alatt, e hó 11-én adja át a diszelnöknek. A küldöttségben való részvételüket ezideig bejelentették *Koller* István alelnök, gróf *Batthiány* Ernő, gróf *Batthiány* József, dr. *Dunszt* Ferenc, *Szily* Dezső. A gazdaságkörök elnökeit a titkári hivatal külön is felhívta a küldöttséghez való esatlakozásra; de a Z. G. E. minden tagját felhívja az elnökség, hogy vegyenek részt a tisztelgésben. Akik esatlakozni óhajtanak, szíveskedjenek a titkári hivatalnál 10-éig szándékukat bejelenteni. A küldöttség tagjai 11-én d. u. 1/2 óraker Budapesten a Pannónia szállodában — *Hertelendy* Ferenc főispán lakásán — találkoznak s dr. Darányi Ignác 1/2 óraker fogadja a Z. G. E. küldöttségét.

Képviselőtestületi közgyűlés. Zalaegerszeg r. t. város képviselőtestülete f. hó 11-én d. e. 10 óraker rendes közgyűlést tart, melynek egyetlen tárgyát az 1903. évi zárszámadások megvizsgálása képezi.

Magyar városok országos szövetsége. Zalaegerszeg város közönségének a felhívása, a melyet Várhidy Lajos polgármester kezdeményezése folytán a városok országos szövetségének megalakítása tárgyában az ország összes rendezett tanácsu városaihoz intézett, mindenfelé lelkes visszhangra talált. Nap nap mellett érkeznek a városok értesítései, a melyekben jelzik, hogy a szövetség megalakításához lelkesedéssel csatlakoznak. Az ügy ily kedvező állásánál fogva polgármesterünk már ki is boesította a meghívót, a melyben az országos nagygyűlést Budapestre f. hó 14-ére hívja össze az új városháza nagytermébe, amelyet a székesfőváros polgármestere készséggel engedett át.

Az idő- és hely rövidsége folytán az elkészített alapszabálytervezetből a következőket közöljük:

A szövetség a városok egészséges fejlesztésének és összehangzatos együtt működésének központi szerve, amely a hazai városok érdekeit rendszeresen és egyöntetűen képviseli.

Tevékenységi köre: a városok fejlődése és felvirágoztatása (kulturális, nemzeti, közigazgatási, közgazdasági, erkölcsi és anyagi helyzete javítása) érdekében reformok, intézkedések kezdeményezése és ilyenek támogatása. A hazai városok érdekeit a törvényhozásnál, a kormánynál képviseli, véleményét mond és eljár akár egyes, akár a városok összességét érdeklő ügyekben és kérdésekben; esetleges sérelmekről, bajokról és hiányokról az illetékes fórumokat tájékoztatja. Közreműködik a városi intézmények és közművek alkotásánál, előmunkálatainál. Összegyűjti és megőrökíti a hazai városok összes meglévő és folyton fejlődő intézményeit és közműveit, azok terveit, leírásait stb. szabályrendeleteket, fontosabb szerződéseket, tanulmányokat, jelentéseket rendszerbe foglal, statisztikai adatokká feldolgozza és szakkönyvtárával együtt tanulmányozás céljából a hatóságoknak a szövetség helyiségeiben a szükséges magyarázatok megadása mellett rendelkezésre boesítja.

Városok részéről történő megbízás esetében eljár, tanácsot, felvilágosítást, szakvéleményt ad. Kiállításokat, kongresszusokat, tanulmányi utakat rendez. Az összes hazai városok versenytárgyalásait, pályázatát a szövetség hivatalos lapjában és saját helyiségeiben mindenkor nyilvánosan közzéteszi. Közgazdasági fontossággal bíró iparvállalatok telepítésénél tanácsot ad és erkölcsi támogatással és kedvezmények kieszközölésével azok keletkezését, fejlődését előmozdítja. Városi irodalmi művek kiadását elősegíti, jutalmakkal járó pályázatokat tűz ki.

Gyűjteményt és szakkönyvtárt létesít a városok minden ügyét, a városi közigazgatást érintő mindennemű művekből és azokat a tagok használatára boesítja.

A szövetség összes helyiségei a városok országos (központi) otthonát képezik.

Előléptetés a csendőr tiszti karban. Ő felsége a Király Császár Gyula m. kir. esendő főhadnagyot, a zalaegerszegi szárny parancsnokát századossá nevezte ki. Őszintén kívánjuk, hogy emelkedjék olyan magas polcra, mint elődei, az előbbi zalaegerszegi szárnyparancsnokok, akik közül a májusi előléptetés alkalmával dombrádi Nagy Gyula ezredessé, Szöcs Mihály pedig alvezredessé neveztek ki.

Pénzügyi kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter Simitska János volt vármegyei első gyámi számvevőt a zalaegerszegi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez számvizsgálóvá nevezte ki. Simitska Jánost a vármegyénél is mint szorgalmas és tevékeny tisztviselőt ismerték; kinevezése a munkásság méltó jutalma.

Birói áthelyezés. Ő felsége a király *Bulla* Antal tapolezai kir. járásbírónak törvényszéki birói minőségben a gyulai kir. törvényszékhez leendő áthelyezését megengedte.

Kinevezések. A m. kir. pénzügyminiszter Pásztor Károly zalaegerszegi XI. fizetési osztályu állami végrehajtót a zalaegerszegi pénzügyigazgatósághoz X-ik fizetési osztályu állami végrehajtóvá nevezte ki. — Szatmárvármegye főispánja *Barkóczy* László sümegi járási tisztviselőt szolgabíróvá díjaz közigazgatási gyakornokká nevezte ki.

Gyászír. A megyebeli kath. papságnak egy köztisztviselőben álló alakja, Koller Ignác zalaszentgróti plébános május 1-én megtért az Urhoz. Egy századot meghaladó időn át volt plébános s egy emberöltőn keresztül lelkészkedett. Tisztelet vette körül az ősz papot s részvételt állta körül

koporsóját paptársainak, hiveinek s Zalaszentgrót és vidéke minden rendű és rangu lakosságának részvéte. — Paptársai a következő gyászjelentést adták ki: A zalaszentgróti kerületi esperesség papsága mély fájdalommal megtört szívvel jelenti szeretett paptársának, főtisztelendő Koller Ignác szentszéki ülnök, zalaszentgróti jubiláris plébános, gyémánt misés áldozó papnak folyó évi május hó 1-én d. e. 8 órakor, életének 84-ik, áldozó papságának 61-ik, plébánoskodásának 51-ik évében a haldoklók szentségeinek ajtatos felvétele után történt gyászos elhunytát. A boldogult hült tetemei folyó évi május hó 3-án d. e. 10 órakor fognak a zalaszentgróti sírkertben a római kath. egyház szertartásai szerint a föltámadás reményében örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent mise-áldozat ugyanaznap d. e. 9 órakor fog az Urnak bemutatni. Zalaszentgrót, 1904. május 1. Az örök világosság fényeskedjék neki!

Rabbiválasztás Tapolczán. A tapolezai izr. hitközség képviselőtestülete *dr. Schömwald* Károlyt egyhangulag rabbivá választotta.

Főkántor választás. A zalaegerszegi izr. hitközség az üresedésbe jövő főkántori állást betölténi óhajtván, pályázatot hirdetett. Az állásra, mellyel 2400 K fizetés és 600 K lakbér illetmény van egybekötve, 46-an pályáztak. Közülök a templom-szakosztály következőknek próba előadásra leendő meghívását ajánlotta a képviselőtestület plenumának: Ehrenthal Jenő kőbányai, Balog Mór nagyikindai, Krausz Fülöp szerezabányai főkántorok, Leidner Herman székesfehérvári karvezető és Régnér Ede bécsi főkántor. Ehrenthal Jenő a jövő pénteken este és szombaton délelőtt tartja próbaelőadását a régi zsina-gógában. A templom szakosztály több, zeneileg képzett helybeli lakoshoz azt a kérést intézte, hogy a próbaénekeken részt venni és mindegyik képességéről véleményt nyilvánítani sziveskedjenek.

Jubileum. A zalaszentgróti járás jegyzői kara folyó hó 5-én ünnepelte meg Zalaszentlászlón Rimmer Lajos zalaszentlászlói körjegyzőnek ezen állásában eltöltött 35 éves szolgálatát évfordulóját, amely alkalommal a járás jegyzői kara közbeesülésben és szeretetben álló kartársait értékes emléktárggyal lepte meg.

A szép ünnepélyen Malatinszky Lajos főszolgabíró is megjelent és megható szavak kíséretében adta át Zalavármegye alispánjának következő tartalmu üdvözlő leiratát:

„Tudomásomra jutott, hogy Rimmer Lajos zalaszentlászlói körjegyző folyó hó 5-én tölti be 35 éves körjegyzői szolgálatának évfordulóját; arról is értesültem, hogy azok, akik tevékeny és tisztességes működése iránt elismeréssel viseltetnek, kifejezést akarnak adni iránta érzett tiszteletüknek.

Helyesen és jól teszik, hogy a tisztességes és becsületes munka tiszteletének ez uton is kifejezést adnak, hisz a közönség és vele együtt kell, hogy a hatóság is elismerje azt, miszerint ez a köztisztesség biztosításának alapköve.

Midőn megelégedéssel és megnyugvással veszem tudomásul, hogy főszolgabíró ur is részese lesz e szép ünnepségnek: felkérem, legyen szives nevében Rimmer Lajos körjegyző urat üdvözölni, azon hó óhajtásommal, miszerint adja az Ég Ura, hogy a közszolgálat érdekében kifejtett tevékenységéért, az ő állása neki a megnyugvást és a megelégedettséget biztosítsa, az elismerés nehéz munkájában őt lankadni ne engedje, hogy példájával kartársaira hatva elmondhassa, hogy nehéz helyzetükben, sok munka, kevés elismerés mellett 35 év alatt láttam kartársaimnak fokról-fokra emelkedését.

A Mindenható Isten árássa el minden jóval és még hosszú élettel, hogy áldásos működésének, lelkiismeretes szolgálatának és mások elismerésének legyen sokáig részese. Csertán Károly. Zalavármegye alispánja.

Ezen üdvözlő leiratnak hatása alatt a jelenlevők örömkönyvek között üdvözölték külön-külön is a közszolgálatnak e derék ünneplő munkását.

Az ünnepség tartama alatt az ünneplőt Zalavármegye község-jegyzői egylete nevében ennek elnöke, ezenkívül még számos jóbarát táviratilag üdvözölte.

Az ünnepség után Rimmer Lajos vendégül látta jóbarátait és a társaság egy szép nap emlékével távozott el a kora reggeli órákban.

Egy vívómester halála. Báró Chappon Károly hírneves vívómester e hó 1-én meghalt Alsólendván. Chappon több ízben tartott Zalaeger-

szegen is vívótanfolyamot s itt az ifjuság körében általános szeretet környezte, mert jó modorával, előzékenységgel mindenkit le tudott kötelezni. Atyja francia származású ember volt és gróf Széchenyi István hívására jött Magyarországra, ahol különösen az arisztokrata családok ifjait tanította. Két fiát szintén vívómestereknek nevelte. Idősebb fiának, báró Chappon Samunak Kolozsvárott látogatott vívóterme van, Károly pedig katona lett, ahol a katonai iskolában tanította a vívást. Később megvált a katonaságtól s Debreczenben a tornaegyesület mestere lett. Ott meg is nősült s több évig tanított. Amikor nejétől elvált, elhagyta Debreczent s a vidéki városokban tartott tanfolyamokat. Az utóbbi időben teljesen elszegényedett s alig tudta magát fenntartani. Már a tél folyamán Zalaegerszegen betegeskedett s Alsólendván érte utol a halál. Egy havi kínos szenvedés után, mindenképp elhagyatva, nyomorral küzdve halt meg torokrákban. Barátai közadakozásból temették el. Zaklatott élete után az alsólendvai temetőben talált örök nyugalmat.

Kisorsolt esküdtek. A zalaegerszegi kir. törvénytörvényes, mint esküdtbírósnál folyó hó 25-én kezdődő tárgyaláshoz kisorsolt esküdtek: Dr. Tarányi Ferenc szolgabíró Sümeg, Rédey Andor gazdatiszt Nemesvita, Varga Vilmos földbirtokos, Varga Károly földbirtokos Zalaszentgrót, ifj. Nyáry Kálmán gazdatiszt Pölöske, dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő, Puskás Kálmán kir. mérnök, Zathureczky Márton földbirtokos Túrje, Udvardy Vince főgymnasiunai tanár, Tuoz János főgymnasiunai tanár, Tikk László áll. isk. tanító, Tivolt János magánzó, dr. Zarka Zsigmond árvaszéki elnökhelyettes, dr. Zalai Simon ügyvéd Tapoleza, Hann János árvaszéki jegyző, Schusztér Oszkár főgymnasiunai tanár, Matyasovszky Vince birtokos Alsólendva, Murkovics János polgári iskolai tanár Alsólendva, Sándor Zsigmond kir. mérnök, Panczer Gusztáv mértékhibeítető Sümeg, dr. Kelemen Károly reáliskolai igazgató Sümeg, Németh Jenő tanító Zalaszentmihály, Paál Viktor urodalmi számtartó Zalaszentgrót, Saffer Mihály földműves, dr. Marik Pál árvaszéki jegyző, dr. Keresztury József ügyvéd, Németh Zsigmond magánzó Zalaszentgrót, Molnár Mihály tanító Gógánfa, Radó Pál kaplán Lenti, Stefanek János elemi isk. igazgató Tapoleza. Pótesküdtek: Kiss Lajos felső kereskedelmi iskolai tanár, Fülep Imre főgymnasiunai tanár, dr. Kele Antal ügyvéd, dr. Halász Miksa járásorvos, Ellmann Ödön árvaszéki ülnök, Balassa Benő felső kereskedelmi iskolai tanár, Scholtz Károly jegyző Zalaszentgrót, Koller Lajos gazdatiszt Söjtör, Ujlaky Béla körjegyző Andrásida, Skublics Károly földbirtokos Bessenyő.

Az országos vörös-kereszt egylet közgyűlése. Az országos vörös-kereszt egylet zalaegerszegi fiókja e hó 5-én tartotta évi rendes közgyűlését özv. Skublics Jenőné urnő elnöklete alatt. A közgyűlés a titkári jelentést tudomásul vette, a zárszámadást jóváhagyta s a költségelőirányzatot megállapította. Az egyletnek 56 tagja van. A zárszámadás eredménye 4042 K 14 f vagyon és bevétel, amelyből 94 K a központba küldetett, 88 K pedig helybeli szegények segélyezésére fordított. A tiszta vagyon 3837 K 90 f takarékpénztári betét és 9 db vörös-kereszt sorsjegy. — A közgyűlés Hertelendy Ferenc főispánt társelnökké, Hertelendy Ferencné urnőt pedig választmányi taggá egyhangulag megválasztotta. — A zalaegerszegi fiókkegyletnek feltűnően kevés tagja van s a társadalomnak ezen humanus intézménnyel szemben tanúsított közönye érthetetlen. Felhívjuk az áldozatkész emberbarátokat, hogy támogassák a vörös-keresztet, amelynek célja nemes és jótéteményei betegeknek és nyomorultaknak nyujtanak enyhülést és vigasztalást.

Osztályvizsgálat. A zalaegerszegi felsőkereskedelmi iskola felső osztályában az osztályvizsgálat folyó hó 16-án lesz; az érettségi írásbeli vizsgálatok folyó hó 18-án kezdődnek.

Az ügyvédi kamarából. A zalaegerszegi ügyvédi kamarának 1904. évi február hó 20-án tartott rendes évi közgyűléséről felterjesztett jegyzőkönyv tartalmát a m. kir. Igazságügyminiszter úr 1904. évi április hó 24-én 13318. I. M. 1904. IV. sz. alatt kelt és a kamarához leérkezett rendeltetével tudomásul vette. — *Változások az ügyvédek és ügyvédjelöltek névjegyzékében:* dr. Friedländer Manó ügyvéd Igal, dr. Welker Dezső ügyvéd Marezali és Fodor János ügyvéd Tab szék helyei a kamara ügyvédi lajstromába felvették. —

Dr. Kónyi Arnold Arthur ügyvédjelölt a kamara területéről eltávoztása, dr. Welker Dezső ügyvédjelölt pedig az ügyvédek lajstromába történt bejegyzés folytán az ügyvédjelöltek lajstromából kitoroltak. — **Bozay József** ügyvédjelölt dr. Hochstädter Sándor keszthelyi ügyvéd irodájából dr. Györffy Zoltán tapolezai ügyvéd irodájába lépett át joggyakorlatra.

Tanítói közgyűlés. A zalamegyei általános tanítói testület zalaegerszegi járásköre évi rendes közgyűlését folyó hó 5-én tartotta Zalalövön Császár József járásköri elnök elnöklésével. A közgyűlésen résztvett dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, vármegyei tanfelügyelő Szabó Bertalan segédtanfelügyelővel, a helybeli állami iskolai gondnokság Thassy Imre elnök vezetése mellett, Winhoffler Dezső plebános és szép számmal voltak jelen a járáskör tagjai. A gyűlést megelőzőleg isteni tisztelet volt, mely után Dénes Margit helybeli áll. isk. tanfőnök sikerült gyakorlati tanítást tartott a IV. osztályban a tört. alakjának változtatásáról. Ezután járásköri elnök jelenlétében számolt be a járáskör ügyeiről, kiterjeszkedett az Eötvös-alapra, az alkoholizmusra, valamint a népnevelési egyesületekre. A nagy gonddal egybeállított jelentést általános helyesléssel fogadta a közgyűlés. — Nagy figyelemmel hallgatták és elismeréssel fogadták Horváth János zalaegerszegi állami elemi iskolai tanítónak »A beszédhibák, tekintettel a népiskolai tanításra« vonatkozó értekezését. — A központi választmánynak pályatételül ajánlják az alkoholizmust és népnevelési egyesületeket. — Az üresedésben volt egyik központi választmányi tagsági állásra Udvardy Ignác zalaegerszegi felső kereskedelmi iskolai igazgatót választották meg. — Az egyetemi pénztárosnak a felmentvényt megadták. A jövő évi közgyűlés helyéül Zalaegerszeget, illetve Nagykutast jelelték ki. — A járásköri segélyegylet alapszabályainak módosítására bizottságot küldtek ki.

Jönnék a színészek. Micssey F. György színigazgató, akinek társulata most Keszthelyen játszik, legközelebb Zalaegerszegre érkezik. A társulatot már a multból ismerjük s tudjuk, hogy a közönség igényeit teljesen kielégítette. Azóta Micssey társulatát megerősítette s teljes személyzettel és új műsorrall készül hozzánk. Nehéz dolog egy nagy társulatot kis városban fenntartani, de Zalaegerszeg tizezer lakosa s nagy intelligenciája néhány hétre már biztosíthatja a jó szezont. Az Irodalmi és Művészeti Kör a színpártolás szervezését is felvette programjába s nincs okunk kételkedni, hogy ha kezébe veszi az ügyet, látogatott lesz a színház, ami nem csak az igazgatónak, hanem a nagy közönségnek is érdeke, mert csak így lehet jó műsort és jó előadásokat várni.

Járásörmesterek véglegesítése. A járásörmesterei intézmény a mult év szeptember elején lépett életbe. A törvény ezen intézmény létesítésével a közbiztonsági szolgálat gyorsítását célozta, mert a főszolgabírók a járásörmesterekkel közvetlen érintkezésbe lépve intézhetik az e téren felmerülő ügyeket. A járásörmesterek kiképzése végett tanfolyamot tartottak, melynek elvégzése után a tanfolyamot végzett örmesterek, mint ideiglenes járásparancsnokok helyeztetek ki a járási székhelyekre. A végleges kinevezés május 1-ével történt meg. Járásörmesterekké nevezettek ki Zalavármegyében: Varga István Zalaegerszeg, Németh Imre Alsólendva, Máthé Elek Nova, Bernschütz József Nagykanizsa, Harsányi Gergely Csáktornya, Takács Antal Keszthely, Nagy Lajos Zalaszentgrót, Kiss József Tapoleza.

Május elseje. A tavasz ébredésének, virágok nyílásának ünnepe. A szociálisták nagy tábora azonban a jövő ébredésének ünnepét üli meg ezen a napon, amelyet a munka ünnepének nevezett. Mi azonban csak a virágfakadást, a zöldülő lombot láttuk s nem hallottuk a proletárok eget ostromló zaját, mert hála Isten még nincsenek rombolásra hajló proletáraink. A mi szegényeink még nem szociálisták. Forrongó eszmék, exaltált munkások tömege, a vörös zászló lobogása nem jelezte május elsejét. Csendes örömmel vonultak az emberek a hegyek közé, ahol virágillat, madárdal s a fakadó tavasz enyhe szellője békét, nyugalmat, felfrissülést nyújtott a munkában kifáradtaknak. Vig nóták, nem forradalmi dalok verték fel a csendet s fehér virág volt a keblekre tűzve, nem piros szalag, mint a világyárosok utóán tömegbe verődő embereknek. És úgy éreztük, hogy ez a csendes béke szegénységben is többet ér, mint a társadalmi forradalom izgat

zaja. Mert itt emberek vagyunk, ott pedig csak tömegek; itt meghalljuk egymás szavát, ott csak a tömeg kiáltása hallatszik.

A keszthelyi templomégés ügyében április hó 30-án volt Keszthelyen a kir. járásbírósa előtt a bűnügyi tárgyalás. Bornemissza István orgonanyomó volt a vádlott, akit vétke gondatlansággal vádoltak. A megidézett tanúk és szakértők kihallgatása után a kir. ügyész a vádat visszavonta, mert vádlott bűnösségét megállapítani nem lehetett s így a megindított eljárást megszüntették.

Jánka hegyközség közgyűlése. Jánka hegyközség választmánya 1904. május 1-én tartott ülésében a hegyközségbíró Jánka hegyközség jóváhagyott szervezeti és rendszabályait bemutatta. A választmány elhatározta, hogy Jánka hegyközség 1904. évi május hó 15-én délelőtt 10 órakor Zalaegerszegen a városháza tanácstermében évi rendes közgyűlést tart, melyre Jánka hegyközség tagjai meghívtnak. E közgyűlés tárgyai: 1. Az 1903. évi hegyközségi számadás megvizsgálása, jóváhagyása, fölmentés megadása; 2., miután a hegyközség előjárásának, választmányának s a kerületi hegybiztosoknak megbízási ideje lejárt, ezeknek helyei választás utján betöltendő lesznek.

A Vas-zalamegyei első takarékpénztár részvénytársaság április 30-án tartotta Körmenen 38. évi rendes közgyűlését, amelyen elhalálozás következtében megüresedett elnöki állásra Udvardy Jenő igazgatósági tagot választották; a vezérigazgatói állást az igazgatóság javaslatára az üzleti költségek csökkentése szempontjából nem töltötték be. Ezután elfogadták a mérleget, mely 600 koronát meg nem haladó évi nyereséget tüntet fel s az igazgatóság javaslatára az alapítókét újból leszállították úgy, hogy az intézet jelenlegi alapítókéje ezer darab száz koronás részvényben van foglalva s így százezer koronát képvisel. Új igazgatósági tagokul Engel Lajos és Most Ferenc részvényeseket választották meg.

Uj gyárak. Szomszéd városunkban, a szép fejlődésben levő Szombathelyen ismét egy új gyárat alapítanak. Wolf Jakab és Szegő Miksa ottani kereskedők egy árpadara és rizshántoló gyár létesítéséhez fogtak. Tervük annyira előre haladt már, hogy f. évi július hó 1-én az üzemet meg is kezdik. Wolf Jakab egyénisége, kereskedelmi rutinja garanciát nyújt arra, hogy az új gyár nemcsak prosperálni, hanem felvirágozni fog. Ez csak emeli Szombathelynek úgy is fejlődött kereskedelmét és iparát. — Ezen alkalommal azt is megemlíttük, hogy Sárvarott egy műselyem szövőgyárat építenek. Ezt az állam segélyezése mellett francia gyáros létesíti. Mindenütt mozognak, csak mi egerszegiek nézzük ölbetett kezekkel iparunk és kereskedelmünk hanyatlását.

Mozgolódnak a szabómunkások. Városunk szabómunkásai ma d. u. pontban 1 órakor a Baross-ligeti vendéglőben nagy nyilvános szakszabómunkások tartanak. Napirend: 1. A szervezkedés célja. 2. A magyarországi szabómunkások és munkásnők szakszervelete zalaegerszegi csoportjának megalakítása. Hallomás szerint az összes szabósegédek részt vesznek a szakszabómunkásokban.

Vas Gereben. Ki ne ismerné Vas Gereben regényeit; ezeket a vonzó, érdekes könyveket, amelyeknek minden sorából a rajongó hazaszeretet, a magyar faj magasztalása beszél. Regényeinek sok alakja zalavármegyei s zintere is Keszthely, Zalaegerszeg s a szép Balatonpart. Tipikus magyar közéletet, tipikus magyar alakokat öröklített meg tiszta magyar nyelven. Nemesak az ötvenes évek elsőrangú írója, hanem ma is szívesen olvasott költő Vas Gereben, akinek könyveit annál szívesebben olvassuk, mert a magyar közélet egy klasszikus kora jelenik meg korrajzaiban. Vas Gereben, családi nevén Radákovics József, Fürged pusztán, Tolna megyében született. Az országos irodalmi szövetség indítványára a fürgei ispán lakot, ahol Vas Gereben született, emléktáblával jelölik meg, hogy megszenteljük egy igaz magyar író emlékezetét.

A kivándorlók útja. Hiába minden küzdelem a kivándorlás ellen. A tejjel mézzel folyó ország röge sok embernek keserű kenyeret terem, amely helyett fehér kalácsot keres a dollárok hazájában. És itt hagyja a kis falut, esendes házat, hogy tengerre szálljon s kivándoroljon az új világba. Szerenese, hogy a honvágy utána szökik a magyaroknak s évek muiva is visszakerülnek. A magyarországi kivándorlók közül leginkább a tótok maradnak állandóan idegenben; a magyar ember

csak vendégszereplő odaát. Keresni akar s ha szerzett annyit, hogy egy kis házat, földet vehessen elhagyott falujában, visszatér újra. A kivándorlók sorsa ezideig lelkiismeretlen ügynökök és hajóstársaságok kezébe volt letéve. Kiszarolva, kiéheztetve érkeztek az új világ partjaira. Amint idegen hajóra szálltak, a magyar haza nem tudott többé róluk s nem védelmezte hűtlen fiait. Most már azonban változott a helyzet. A haza gondoskodása elkíséri őket az új világba. A kivándorlást Fiume felé irányították, ahonnan a »Cunard Steamhoup Compagny« hajói szállítják a kivándorlókat New-Yorkig, olcsóbban és kényelmesebben, mint a német társaságok, mert a kormány szerződést kötött a társasággal. A közigazgatási hatóságok utasították, hogy a kivándorlókat Fiume felé irányítsák, mert így meg lesznek oltalmazva a kiszarolástól.

Anyakönyvi órák megváltoztatása. A zalaegerszegi állami anyakönyvi kerületben a hivatalos órákat az eddigi beosztás megváltoztatása mellett a vármegyei közigazgatási bizottság 1206/904. sz. véghatározatával hétköznapokon d. e. 8—12-ig, d. u. 2—4-ig, vasár- és ünnepnapokon pedig d. e. 9—11-ig állapította meg.

Agyonütötte a malomkő. Tompa József segédjéi lőrinczi molnár beküldte a városba segédjét Nagy Jánost, hogy a vasutról hozzon el egy malomkövet. A segéd be is jött, a malomkövet átvette, kocsijára rakatta s azzal bejárt egyik helybeli koresmába egy kis italra. Időközben oda ment kedvese Kámán Zsófi is, kivel aztán tovább mulattak egész késő délutánig. Mikor a koresmából kijártak, mindketten virágos kedvben voltak. Utközben a bor gőze nagyon elérte a legényt úgy, hogy már a lovakat sem tudta hajtani. Kivette tehát Kámán Zsófi a gyeplőt a kezéből s maga akart hajtani. A fiatal, jól tartott lovak nem akartak a leány vezetésének engedelmessé válni s kirúgtak a hámból, miközben felborították a kocsit. A kocsit kettészakadt, a malomkő Nagy Jánosra esett s ez nyomban meghalt; Kámán Zsófi pedig keresztül húzta az egyik ló a kocsit egyik részét, minek következtében súlyos sérüléseket szenvedett. Ezt a közokrázba, a halottat pedig a hullaházba szállították, hol felboncolták s aztán eltemették.

Kacsá Egerszegről. Egy német lap rémes esetet közöl Egerszegről, ahol állítólag mult április 26-án elhalt volna Frits Anna nevű parasztleány, a kit szülői legszebb ruhába öltöztették s vele adták szép arany gyűrűt. A leányt — írja a lap — a helység lakosságának nagy részvételével temették el. Aznap este, ugy 9 óra tájban, mikor a temetőre sűrű sötétség borult, a temetőr ablakán kapogás hallatszott. A temetőr felnyitotta a lakás ajtaját és nagy rémületére az azon napon eltemetett Frits Annát látta maga előtt. A leány elmondta föl. Mikor felébredt, látta, hogy koporsóban fekszik és két férfi ugrott el a sír mellől. Kimászott s futni kezdett, a két ismeretlen ekkor mászott át a temető falán, ő pedig a sírásóhoz jött. Három ujját levágták s vére még folyik. A leányt visszavezették szülőihez s jelentést tettek a rendőrségnek. Kitűnt, hogy a lánytól elrabolták ruháját s gyűrűt s mert ezeket nem tudták könnyen lehuzni, levágták az ujjait. Eddig az újság híre — Hölczler Ferenc dröszingi vendéglős, Huber Vilmos bécsi sörös és Amersin A. St. sz.-martini körorvos kérdést intéztek a helybeli polgármesteri hivatalnál, vajjon az eset tényleg megtörtént-e. Utóbbi még arra is kíváncsi, hogy milyen a leány állapota. A polgármesteri hivatal a kérdézősködésekre adott válaszában értesítette az illetőket, hogy az eset nálunk nem történt meg. Különbösen még hat Egerszeg nevű község van az országban, lehet, hogy ezek valamelyikében fordult elő ilyen eset.

Harcias amazon. Nem jó szomszédok voltak Alibánán Sipos Rozália férjezett Fodor János és Grünhut Dávid. Sokszor összepöröltek egymással, akár volt erre ok, akár nem. Fodor asszonyom se hagyta a jussát, Grünhut is véde az igazait. Régióta tartott ez az ádatlan állapot a nélkül, hogy a két ellenség békére gondolt volna. A mult napokban is támadt köztük valami kis differencia, a mit nem tudtak békés uton elintézni. Előbb csak úgy kertengettek röpitett mérgező szónyiakkal akarták egymást kapacitálni, utóbb azonban közelebb mentek egymáshoz abban a hiszzenben, hogy így majd könnyebben megy a vitás ügy kiegyenlítése. A mint egy-

mással szembeálltak, a harcias menyecske kézzelfogható módon kezdett argumentálni és Grünhut uram képes felére olyan hatalmas ütést mért, hogy — mint a később kivett orvosi látélet igazolja — szeme alatt „tojás nagyságú terime nagyobbodás“ keletkezett és fogsora egy különben még teljesen ép és használható „rágószervvel“ kevesbedett. Grünhut Fodorné ellen könnyű testi sértés címén följelentést tett a bíróságnál.

A Zrinyi emlékoszlop felavatási ünnepélye június hó 12-én lesz, melyre a végrehajtó bizottság meghívta a vármegye törvényhatósági bizottságát is. Az ünnepi beszédet a magy. tud. Akadémia megbízásából dr. Wlassics Gyula volt vallás- és közoktatásügyi miniszter, a csáktornyai kerület országgyűlési képviselője tartja.

A szőlők hireink szerint az egész vármegye területén szépen hajtanak; fagykár sehol sincs; a vessző ép, egészséges. Az idén azonban nagyon sok a molylepke s féltő, hogy pondrója érezhető károkat fog okozni. Jó lesz tehát eleve az okoskerü védekezésre gondolni. — A gyümölcsfák teljes virágzást hoztak, de a múlt heti hideg esők és szelek sok helyen a terméskilátást megsemmisítették.

Eladó állatok. A keszthelyi m. kir. gazdasági tanintézetnél 6 db 1 $\frac{1}{4}$ éves merinó précoce tenyészkos a 130 K + 2% tenyészdíj és 4 db 1 $\frac{1}{4}$ éves mangalica tenyészkan a 120 K + 2% tenyészdíjért eladók. — Ezen kívül 25 kg. murekrépa mag a 1 K 60 f-ért kapható.

Az automobil áldozata. Nagykanizsán május 1-én reggel 6 $\frac{1}{2}$ óra után a nagykanizsai takarékpénztári épület, Deák Ferenc-tér és a Csengery-ut sarkánál Franz Lajos malomtulajdonos automobilja elgázolta Farkas Rozi 72 éves asszonyt. A szerencsétlen téremtést lakására szállították, ahol néhány óra múlva kiszenvedett. A gépvezetőt, Básty Józsefet a rendőrség letartóztatta és átkísérte a kir. ügyészséghez.

Cégváltozás. Fischer László (beltaq Fischer Pál) legjobb hírnévnek örvendő helybeli gabona és bizományüzleti cég gabonaüzletét Löwenstein Jakab és Ignác helybeli ismert gabona kereskedőknek, szállítási, bizományi és petroleum üzletét pedig Sommer Sándornak, a cég eddigi könyvelőjének adta át.

Ki akar egyéves önkéntes lenni. Bizonyára van olvasóink között akárhány fiatal ember, ki annak idején tanulmányait félbehagyta s így a 3 éves terhes katonai szolgálatnak néz elébe. Debrecenben már évtizedek óta sikeresen működik az országiszerte kitévő hírnévnek örvendő Lichtblau Albert-féle, miniszterileg engedélyezett katonai előkészítő tanfolyam, melyben mindazon ifjak, kik a megkivánt iskolákat nem végezték, előkészütséjükre, foglalkozásukra való tekintet nélkül megszerezhetik az egyéves önkéntesi jogot. A ki 1883-ban született, már elkésett. Születési év közlendő. Prospektust bárkinek készséggel küld Lichtblau Albert tanfolyam igazgató Debrecenben.

Öngyilkosság. Nagykanizsán Kluger Gyula 17 éves fú három éven át inaskodott Strém és Klein fűszerkereskedésében; f. hó 1-én szabadult fel. A szokásos áldomásra főnökeitől 20 koronát kapott; vigan is volt egész éjjel. Hétfőn szolgálatot tett; zárás után azt mondta, hogy Somogy-szentmiklósrá kimegy szüleihez. Arra is tartott, de csak a sétatérig ment s ott cukor-zsineggel felakasztotta magát. Holttestére csak másnap találtak. Ugy látszik, a fú az kedvetlenített el, hogy nem volt kilátása arra, mikép a vigan megkezdett segédletet hasonló módon folytathatja.

Egészséges gyomorhoz mindenekelőtt rendes erőteljes emésztés szükséges. Sajnos épen ez irányban azonban sokszor vétketünk és így támad: gyomorrontás, étvágytalanság, székrekedés, almatlanság, főfájás, kólíka, vérszegénység, stb. Ne mulassza el tehát senki jó és hathatós óvszert használni, mely úgy a gyomrot, mint az egész emberi szervezetet erősíti, gyógyítja és jó egészségben tartja. Ilyen szer egyedül csak a valódi „Bradi-féle Máriacelli gyomorseppek“ évtizedek óta kipróbált, zamatos ízű, biztos hatású házi gyógyszer az összes gyomorbetegségek. Üvegje 80 fillér a gyógyszerárakban. Utánzatoktól óvakodjunk.

Ritka szerencséje van Gaedicke ismert budapesti szerencse-gyűjtőjének, mely rövid időn belül a 602.000 koronás jutalmat, háromszor a 400.000 koronás, háromszor a 100.000 koronás, a 70.000 koronás és négyszer a 60.000 koronás főnyereményt fizette ki. E cég óriási szerencséje

már is közmondásossá vált, tehát aki főnyereményhez akar jutni, az siessen a szerencsés Gaedickenél sorsjegyet rendelni.

Időjárás. Szeszélyes, viharos idő uralkodott az elmúlt héten. A két napig tartó szélvihar sok kárt tett a gyümölcsösökben s olyan hideget hozott, hogy fagytól lehetett tartani. A félelem annál alaposabb volt, mert Vozáry Pál, aki Meteor név alatt időjósállással foglalkozik, fagyot jövendölt, már pedig Meteor jóslatai az eddigi tapasztalatok szerint megbízhatóbbak Falb jóslásainál. A vármegye néhány pontján tegnapelőtt reggel tényleg volt is dér s a hőmérő Zalaegerszegen + 4°-ra süllyedt. Tegnap azonban erősen sütött a nap s az idő felmelegedett, bár a levegőnek — göcseji kiszólás szerint — még mindig foga van. Egyelőre talán megszabadultunk a fagytól, de még mindig két veszedelmes terminus fenyeget bennünket. Meteor szerint ugyanis ha 8-ikáig alá nem száll a hőmérséklet, akkor 14 én esetleg 22-én következhetik be a veszedelem. A jóslat szerint május száraz, június esős lesz, ami a gabonatermesnek nagy veszedelme volna.

A Kaiserbad Rohits — Sauerbrunnban. A rohits — sauerbrunni fölügyelő hatóság rendelkezése szerint a hydro-elektro és mechano-terápia számára való új gyógyító-intézet a Kaiserbad nevet kapja, míg a már eddig is önállóan melegfürdő-intézet a Styriabad nevet fogja viselni. A Kaiserbad elkészítésén fokozott buzgalommal dolgoznak, de megnyitása, a tökéletes és fényes kiállítás következtében, csakis június elején lesz lehetséges. A fürdőévad május 15-én kezdődik és június 20-ig lényegesen olcsóbb a lakás ára. A rohits Tempelforrás és Styria-forrás savanyú vizeinek nagy raktára Magyarország számára a Hoffmann József cégél van Budapesten, Báthory-utca 8.

Ingyenes állásközvetítés. A közelmúltban megalakult Magántisztviselők Országos Szövetsége — nagykanizsai bizottságának egyik legnemesebb feladata az ingyenes állásközvetítés. Szükségtelen bővebben fejtegetni egy az állásközvetítéssel foglalkozó intézmény létjogát és áldásos voltát. Tudvalevő, hogy a magántisztviselői pályának épp egy ily intézmény teljes hiánya volt eddig az átka, e hiánynak tudandó be a munka nélkül levő magánhivatalnokok nagy száma, ez okozta a magántisztviselők helyhezköttöttségét és adta meg a pályának némileg szolgai jellegét. — Mind e bajokat gyökeresen szándékozik és remélhetőleg fogja orvosolni az ingyenes állásközvetítés. A nagykanizsai bizottság emez eredménnyel járó tevékenységéhez a magántisztviselő továbbá a kereskedelmi magáncégek és intézetek segítségét kéri. Felhívja az állást kereső magántisztviselőket, hogy vegyék igénybe a bizottság tevékenységét és kéri a kereskedői magáncégeket és intézeteket, hogy a náluk előforduló állás-üresedéseket a bizottságnak bejelenteni sziveskedjenek. A bizottság tőle telhetőleg mindent el fog követni, hogy a tisztviselőknak megfelelő alkalmazást, a munkaadóknak pedig megbízható munkaerőket szerezzen. — Írásbeli megkeresések a Magántisztviselők Országos Szövetségének nagykanizsai állásközvetítő bizottságához intézendők.

Takonykór ütött ki Kiskanizsán a lovak közt; eddig három lovat lebunkóztak. A kellő óvintézkedéseket a hatóság megtette. A fertőzés gyanuja alatt álló lovakra 60 napi vesztegárt rendelték el.

Állategészségügy. Vármegyénk területén f. hó 1-én a földművelésügyi miniszteriumhoz beérkezett hivatalos adatok szerint 1 községben ragadós száj- és körömfájás, 9 községben ivarszervi hólyagos kiütés, 4 községben rühkór, 1 községben sertésorbáné és 26 községben sertésvész volt.

Blúz-selyem 60 kr.-tól 11 frt 35 kr.-ig meterje — legújabb újdonság, bérmentve és már elvámolva, házhoz szállítva. Gazdag mintagyűtemény postafordultával. **Henneberg selyemgyára Zürichben.**

Piaci áraink a legutolsó hetivásáron 50 kilogrammonkint

	minőség szerint	Kor.-tól	Kor.-ig
búza		7.20	7.35
rozsa		5.60	5.75
árpa		5.20	5.80
zab		5-10	5.30
lóher		50—	52.—
bükköny		5.10	5.20
tengeri		5.50	5.75

NESTLÉ FÉLE gyermekliszt.
förlmulhatatlan
gyomorbeteg, diarrhoeban, bélhurutban szenvedők számára.
Kapható gyógyszerárak és drogueriákban.
Kísérleti célokra fél dobozok a 1 Korona.
A tisztelt szülőknek probadozók és röpiratok ingyen rendelkezésre állnak a NERUDA NÁNDORNÁL féle
főraktárban BUDAPEST, IV. Kossuth Lajos utca 7 sz.

TARCSA gyógyfürdő

Vasvármegyében.

Glaubersó tartalmu szénsavdús vasforrások.

A leujabb módszerek szerint berendezett pezsgő- és ásványvíz, valamint vasláp-fürdők. Kellemes hűvös égalj; a kényelem minden igényeinek megfelelő olcsó lakások; villamvilágítás, 4 jó vendéglő, gyógyszerár, naponta 2-szer zene; szép kirándulások. A női szerven bántalmait, sápkór, vérszegénység, továbbá a légzési és emésztési szerven bajai ellen kiváló orvosi tekintélyek ajánlják.

Évad május 22-től szeptember végéig.

Az évad kezdetétől június 15-ig és augusztus 15-től szeptember végéig tetemesen olcsóbb árak. Felvilágosítással szolgál és kívánatra prospektust küld a fürdő-igazgatóság. Állandó fürdőorvos Dr. Barta Kornél v. tanársegéd. **Tarcsai Károly-forrás** különösen mint óvszer járvány esetén kitévő ivóvízül ajánlható. Megrendelések Tarcsafürdő igazgatóságához intézendők és Budapesten Edesutya L. cs. és kir. udvari szállítóhoz (V. Erzsébet-tér 8.) Vidéki városokban és nagyobb helyeken minden ásványvíz kereskedésben és jobb fűszerüzletben kapható. **Vasúti állomás, posta** ez távirda helyben. **Budapestről és Győről** naponta Tarcsafürdő felirátu közvetlen I. II-od osztályu kocsik közlekednek oda-vissza.

A Wlassics-utcában levő
20. szám alatti sarokház
és a mellette levő új kőház
elfogadható árért szabad
kézből

eladó.

Bővebbet megtudhatni a házban

Tuboly Imréné
zalaegerszogi lakosnál.

Több mint
50 év óta sikerrel használtatik!

Az eszéki
arckenöcs
és eszéki
SZALVATOR-
szappan

eltávolítja a szeplőt,
májfoltot és a bőr
összes tisztátlan-
ságát.

Valódi csakis a

DIENES J. C.

Salvator gyógytáraból

Eszéken felsőváros.

1 tégely eszéki arckenöcs . . 1 K 70 f.
1 db Salvator szappan . . 1 K — f.
1 tégely kézi pásztia ára . 1 K 20 f.
1 lyoni rizspor kis doboz 1 korona, nagy
doboz 2 korona.

Figyelmeztetés.

Ezen cikke mentek minden ártalmas alkot-
részeiktől és megfelelnek tökéletesen a 71012.
sz. b. m. rendeletnek.

Csak akkor valódi, ha fenti törvényileg be-
iktatott védjeggyel el vannak látva és kérérik
a t. közönség csakis DIENES-féle eszéki ke-
nőcsöt és szappant kéri és elfogadni.

Főraktár Budapesten:

Török József úr gyógyszerárabán
VI. Király-utca 12. sz.

Itt a tavasz!

Tavaszi és nyári ruháink rendbe hozása sok gondot okoz, ha nem tudunk egy megbízható céget, ahova azokat vegyi tisztítás vagy festés végett küldenénk. Olvasóinknak melegen ajánlhatjuk **BERKETZ ISTVÁN utóda** (tulajdonos Kovács Endre)

kelme-selyem festő és vegytisztító gyárát
BUDAPESTEN, Kinizsy-utca 14/b.

Fenti cég 30 éves fennállása és jó hírneve elegendő garanciát nyújt arra nézve, hogy a beküldött férfi és női ruhák, függönyök, himzések, terítők stb. pontos és kifogástalan elkészítését biztosítsák.

Árjegyzéket a cég ingyen küld és 20 koronánál nagyobb összegű megrendelésnél a csomagot bérmentve küldi.

Idény: május—október.

(Téli kúrák október—április hónapokban.)

Ásvány- és Daruvár iszapfürdő

(SLAVONIÁBAN)

A cs. kir. szab. déli vasút állomása. — Közvetlen összeköttetés Budapest- és Béccsel.

Vastartalmu forrás- és iszapfürdők.

Hőfok 34°—50° C. Márvány-, porcellán-, tükör-, iszap- és lápfürdők. Sikeres gyógyhatással bír az összes női bajoknál, vérszegénység, kőszvény és csuzos bántalmaknál. Kényelmesen berendezett fangó-osztály, begöngyölések a kitűnő gyógyhatású daruvári ásványiszappal, mellyel különösen idült csuzos és kőszvényes bántalmaknál, valamint idült női bajoknál (exsudátoknál) fényes eredmény érhető el. Az újonnan épült és kényelmesen berendezett lakosztályok, ugyancsak az ugyancsak most épült olvasóterem, a „János”-fürdővel és a fangó-osztállyal zárt fűthető folyosó által vannak összekötve. Már a római idők óta híres, jóhatású fürdő, a slavoniai középhegység gyönyörű völgyében fekszik, erdős magaslattól övezve. A fürdők és lakosztályok egy remek árnyékos sétány közepén fekszenek. Acetylén világítás, zenekar, lawn-tennis, tekepálya, táncmulatságok, kölesönkönyvtár. Gyönyörű kirándulások a történetileg nevezetes és tájképileg pompás környékbe. Főútsági séták, melyek leginkább nyugalmat és üdülést kereső városiaknak alkalmasak. Étkezés a fürdőszállodában havonta: I. osztály 80 korona, II. osztály 60 korona. Előzékeny kiszolgálás. Katonatisztek, állami és vasuti tisztviselők kedvezményben részesülnek. Az elő- és utóidényben tetemes árengedmények. Fürdőorvos dr. Fischer Simon, azonkívül a városban még két orvos működik. — Prospektussal és fölvilágosítással szolgál a

Daruvári fürdőbérlet igazgatósága.

275/v. 1904. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. járásbíró 1904. V. 1/80. számú végzése által Dr. Rapoch Frigyes ügyvéd győri lakos végrehajtó javára Buchwald Zsigmond és neje szentkozmadombjai lakos ellen 1000 korona tőke, ennek 1903. évi szeptember hó 21-től járó 5% kamatja, ugy járuléka erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bíróság Budapestben lefoglalt, 2290 koronára becsült butorokból álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendeltetvén, — ennek a helyszínén, vagyis Szentkozmadombján leendő eszközésére 1904. évi május hó 18-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Zalaegerszeg, 1904. évi ápril hó 27.

Nemes Sándor,
kir. bir. végrehajtó.

FONTOS GYOMORBAJOSOKNAK!

Étvágyhiányt, gyomor-fájdalmakat, émelygést, gyomorgyengeséget, emésztési zavarokat, főfájást stb. megszüntet azonnal a világhírű valódi

BRÁDY-féle

MARIACELLI GYOMORCSEPPEK.

Sok ezer köszönő és elismerő nyilatkozat! Kis üveg használati utasítással 80 fillér, nagy üveg 1.40 korona

Gyógyszertárakban kapható.

Főraktár: BRÁDY C. gyógyszer-tára
a „Magyar Király”-hoz Bécs, honnan kívánatra ingyen küldetik az érdekes „Specialbroschür”.

5 korona beküldése után 6 kis üveg, 4-50 korona beküldése mellett 3 nagy üveg lesz bérmentve küldve. Képviselet Magyarország részére

TÖRÖK JÓZSEF
gyógyszertára Budapest,
Király-utca 12.

Óvakodjunk utánzatoktól! A valódi MARIACELLI gyomorcseppek fenti védjeggyel és aláírással kell, hogy ellátva legyenek.

3256/tkv. 1904.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi szövetségi önszegélyző egyesület végrehajtónak Östereicher Samu végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében 2903 korona 40 fillér tőkekövetelés és járulékaiknak kielégítése végett a zalaegerszegi kir. törvényszék területén levő, az olai 6. sz. tjkvben Östereicher Jenő, Emil, Henrich, Aladár, Oszkár, Natália, Berta, Samu, Ruzska, Adolf, Ödön, Gyula, Steiner Berta, Regina, Gizella, Gyula, Hermina, Erdélyi Jenő tulajdonánál fölvetett, a végrehajtási törvény 156. §-a értelmében egészben elárverezendő következő ingatlanokra: I. 32. hrszám alatti házra 2240 korona, II. 59/b hrszám alattira 168 korona; II. az olai 132. sz. tjkvben I. 255. hrsz. alatt fölvetett ingatlanból Östereicher Samu 1/28 rész jut. 46 korona; III. az olai 142. sz. tjkvben I. 256. hrsz. alatt fölvetett ingatlanból Östereicher Samu 1/28 rész. jut. 51 korona; IV. az olai 175. sz. tjkvben I. 7. hrsz. alatt fölvetett ingatlanból Östereicher Samu 1/56 rész. jut. 180 korona; V. a zalaegerszegi 564. sz. tjkvben I. 3418. hrsz. alatt már felsoroltak tulajdonánál felvett, szintén egészben elárverezendő ingatlanra 280 korona kikiáltási árban úgy azonban, hogy az olai 6. sz. tjkvben felvett Östereicher Samu jutalékára Östereicher Antonia javára bekebelezett haszonélvezeti jog az árverés által nem érintetik; ha azonban az ingatlanok az előző terhek fedezésére szükségesnek mutatkozó 15000 koronáért el nem kelnének, úgy az ingatlanok a szolgalmi jog fenntartása nélkül fognak elárvereztetni, — ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok 1904. évi július 13-ik napján Zala-

egerszegen a telekkönyvi hat. irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át, vagyis 244 K, 16 K 80 f, 4 K 60 f, 5 K 10 f, 18 K, 28 K-t készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék telekkönyvi hatósága.
Zalaegerszeg, 1904. évi ápril 20-án.

Dr. Kiss, kir. tvszéki albiró.

Erzsébet királyné-alap sorsjegyeinek

Ferenc Ferdinánd főherceg öfelségének legmagasabb pártfogása alatt

Főnyereménye

100.000

korona értékű; továbbá 10.000, 5.000, 3.000, 2.000, 1.600, 1.000 K stb. értékben; egészben 7.000 nyerőszám.

I sorsjegy I K.

Huzás

visszavonhatlanul 1904. május 28-án
hatósági ellenőrzés mellett.

Elárúsító helyek Zalaegerszegen:

Weisz Ede, Breisach Samuel, Fenyvesi Miksa, özv. Bakonyi Zsigmondné és az Erzsébet Királyné sorsjáték fiókkezelőségénél, Budapest. V. Nádor-utca 23.

Díszfenyőket

parkok számára, 50 legfinomabb fajban ajánl:

Faragó Béla csász. és kir. udv. szállító

Erdei csemetekert- és díszfenyő-telepe

ZALAEGRSZEGEN.

Május közepéig a legjobb ültetési idő.

Árjegyzék kívánatra.

Keil-lakk

legkitűnőbb mázolószer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.

Keil-féle fehér »Glasur« fénymáz 45 kr.

Keil-féle arany-fénymáz képereteknek 20 kr.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

Ján Ferenc cégnél Zalaegerszegen.

DUPLA VILLANYDELEJES

KERESZT
 vagy
CSILLAG.

D. R. G. M. 88503. sz.

gyógyít és felüdít jótállás mellett: köszvény, reuma, asthma (nehéz lélegzés), álmatlanság, fülzúgás, nehéz hallás, epilepsia (eskór) idegesség, étvágytalanság, sápkór, fogfájás, migrén, tehetetlenség, influenza, valamint minden idegbetegségnél. Azon beteg, aki 88503. sz. készülékem által legfeljebb 45 nap alatt meg nem gyógyul, azonnal visszakapja a pénzét. Ahol már semmi sem használt, ott kérem az én készülékemet megkísérteni; meg vagyok győződve készülékem biztos hatásáról.

A nagy készülék ára 6 korona,
idült betegségeknek alkalmazandó.

A kis készülék ára 4 korona,
könnyebb betegségeknek alkalmazandó.

A központi elárúsítóhely szétküld utánvéttel vagy előleges fizetéssel a bel- és külföld részére

SCHEFFER D. SÁNDOR

Budapest, VIII. Bezerédy-utca 3. szám.

! Köhögésben !

szenvedő

kisértse meg a köhögést csillapító és kellemes ízű

Császár Mell-bonbont.

2740 hatóságilag igazolt bizonyítvány szól mellette és hogy sikerrel használható köhögésnél, katarusnál és elnyálkásodásnál. Kapható 20 és 40 filléres csomagokban Schmidt Győző zalaegerszegi cukrásznál.

„Király forrás“

Kostrenitz ROHITSCH mellett

dús szén-sav tartalma által kitűnő

Üdítő ital

savankás új borral vegyítve.

Gyógyviz

kiváló hatással bír: gyomorkatarrus és bélhurut, májbajoknál és sápkórban, vrszegénység és több eféle betegségeknek.

Ásványviz kivitel

Kostrenitz, posta Podplat Rohitsch mellett (Steierország).

Főelárúsító raktár:

Kosztelitz Miksa

fűszer kereskedő és sörraktárosnál Zalaegerszegen, az „ARANY BÁRÁNY“ átellenében.

Kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Ára 1½ literes üvegekben 14 fillér.

**Pénzt,
sok pénzt,**

havonként 1000 koronáig kérésre mindenki tisztességesen minden szakismeret nélkül.

Küldje be címét E 473 jelű alá a következő címre: Annoncen-Abteilung des „Merkur“ Mannheim, Meerfeldstr.

? Miért ?

nevezik

Gaedicke

bankházát a legnagyobb

Szerencse-gyűjtődének ?

Mert ott a legtöbb főnyereményt fizették ki

Mert ott a 602.000 koronás jutalmat

Mert ott 3-szor a 400.000 „ főnyereményt

Mert ott 3-szor a 100.000 „ „

Mert ott 1-szer a 70.000 „ „

Mert ott 4-szer a 60.000 „ „

Mert ott 3-szor a 30.000 „ „

Mert ott 5-ször a 25.000 „ „

Mert ott 10-szer a 20.000 „ „

nyerték és —

mert más gyűjtőde hasonló eredményt felmutatni nem tud.

A ki tehát főnyereményhez akar jutni, siessen a XIV-dik magyar kir. szab. osztályosorsjáték **május 17. és 18-án** megtartandó húzásához postautalványon vagy utánvét mellett

$\frac{1}{1}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{8}$ sorsjegyeket
12.— 6.— 3.— 1.50 koronáért rendelni

Gaedicke A. bankházánál

Magyarország legnagyobb szerencse-gyűjtődeje

BUDAPEST, Kossuth Lajos-utca II. sz.

Postatakarékpénztári befizetési lapokkal az összegek postadíjmentes átutalhatása céljából kívánatra szívesen szolgálók.

Levágandó rendelőlevél.

GAEDICKE A. urnak

BUDAPEST.

Szíveskedjék címemre ..... I. osztályu Magy. kir. szab. osztályosorsjegyet a hivatalos tervvel együtt küldeni.

Az ellenérték: ..... korona utánvételezendő postautalványon küldöm

Pontos cím } Név .....
} Állás .....
} Lakhely .....
} Utolsó posta .....

A nem kívánt módoszat
törölendő

Déli jég- és viszontbiztosító-társaság

Alapított 1894-ben a cs. kir. Adria biztosító-társulat veendő-
sége alatt Budapest, Váci-utca 20. sz.
Intéző: BÁRÓ PODMANICZKY FRIGYES.
Az intézet vagyoni állása 1903. évi december 31-én.

Biztosítási alapok	korona fill.	korona fill.
1. Pénztári állomány		9812 40
2. Hitelintézetek és bankoknál rendelkezésre álló követelések		1,159,299 55
3. Értékpapírok a számadási év zár- takor fennálló árfolyam alapján (kimutatás szerint)	5,058,356	—
4. Hozzá a folyó kamatok	25,968 55	5,082,324 55
5. Künnlevőek vezér- és kerületi ügynökségeknél		42,290 40
6. Biztosító társaságoknál fennálló számla-követelések		40,136 11
		7,076,033 —
A későbbi években esedékes tüzdíjak összege		2,453,128 15

A biztosítási alapok elhelyezése	korona fill.	korona fill.
1. Részvénytőke		3,000,000 —
2. Tőke tartalékalap		373,731 63
3. Jég-külön-tartalék		1,150,000 —
4. Árfolyam-ingadozási tartaléka		25,487 04
5. Jégdíj-tartalék		417,160 09
6. Tüzdíj-tartalék		948,263 88
7. Független károk tartaléka		395,060 25
8. Különböző hitelezők		305,294 92
9. Előző évi nyer. egy-neg-á-hozat		28,106 45
10. Forgalmi nyereség		292,642 72
		7,076,033 —

A biztosítási díjak igen jutányosak s a felmerülő károk a
leggyorsabban és legegyszerűbben térülnek meg.
Biztosítási ajánlatokat a legelőnyösebb feltételek mellett elfo-
gadnak és közelebbi felvilágosításokat készségesen adnak a
„Déli jég- és viszontbiztosító társaság” magyarországi osztálya,
valamint összes vezér-, fő- és kerületi ügynökei.

Főügynökség: **Graner Lipót Fla,**
titkár: **Rosenthal Gyula.**

VIZGYÓGYINTÉZET

és Szanatorium

KŐSZEGEN, (Vas megye) vasútállomás. Egész éven
át nyitva, betegek és üdülők számára. Gyönyörű
fenyves, park és sétahelyek. Legszébb gyógy-
eredmények. Igen olcsó ár. **Prospektus bérmentve.**
Tulajdonos és igazgató orvos **dr. Dreiszker József.**

Ezen cognacnak minden vevője fel van jogosítva arra,
hogy azt eredeti csomagolásban az alább nevezett
intézetben díjmentesen felülvizsgáltsassa.

Ajánlva első rendű orvosi tekintélyektől.
**Camis és Stock első trieszti cognac-
pároló intézete Barcolában (Trieszt
közelében)**

ajánlja belföldi

Gyógy-cognacját,

mely francia módszer szerint, az általá-
nos osztrák gyógyszerész egyesület vizs-
gáló intézetének ellenőrzése mellett (Bécs)
készül.

Egy üveg ára 5 korona, fél üvegé 2 korona 60 fillér.
**Kapható gyógyszertárakban és minden
elsősorú üzletben.**

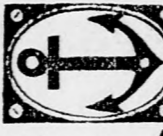

Vezérképviselő:

Sattler József, Nagykanizsán.

A cs. és kir. osztrák belügyminiszteriumtól jóváhagyott
élelmezési és élvezeti cikkek vizsgáló intézetének
(Wien, IX. Spitalgasse 31.) vegyi ellenőrzése alatt.

**A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller**

egy régi kipróbált házi szer, a mely már több mint
34 év óta megvizsgálható bedörzsölésnél alkalmazhatók
köszvények, csúszlós és megállás nélküli
intés. Silányabb utazásokat miatt bevásárlásokor
dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” oég-
jeggyel látogatunk el. — 80 f., 1 k., 40 f. és 2 k.
árban a legtöbb gyógyszerárban kapható.
Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél
Budapesten. F. A. D. és társa,
Richter F. A. D. és társa,
cs. kir. udvari szállító.
omax. és Rudolstadt.

FERNOLENDT

CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ.

cipő fénymáz, a világ legjobb fénymáza és **Glanzcrème** világos cipők számára leg-
szébb fényt adnak és megtartják a színt **állandóan**. Sárga vagy barna bőrből készült
foltos cipők **Lyosin** alkalmazásával egész új szint kapnak.

Alapított 1812.-ben. **Gyárraktár Budapesten, V. Lipót-körut
24. A levelek Bécsbe III/i. intézendők. A mosáshoz Brunnen-szappan veendő.**

Kiváló szerencse Töröknel!

Felülmulhatlanul

kedvez főuradánknak a szerencse. Rövid idő alatt **15 millió
korona nyereménynél többet** fizettünk nagrabecsült vevőink-
nek; csak a legutóbbi időben is

a legnagyobb nyereményt és pedig:

a 600.000 koronás nagy jutalmat az 57080. sz. sorsjegyre,

a 100.000 koronás főnyereményt a 74366. sz. sj.-re	a 80.000 koronás főnyereményt a 83061. sz. sj.-re
a 100.000 » » 52528. » »	a 70.000 » » 81161. » »
a 100.000 » » 94789. » »	a 70.000 » » 5498. » »
a 90.000 » » 109780. » »	a 60.000 » » 51613. » »
a 90.000 » » 83610. » »	a 60.000 » » 76347. » »
a 90.000 » » 92787. » »	a 50.000 » » 4036. » »

és ezeken kívül még egyéb sok nagy nyereményt.

Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legesélydúsabb osztálysorsjátékában vegyen
részt. — A most következő magy. kir. szabadalmazott 14. osztálysorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeremény
jut és összesen egy hatalmas összeget,

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

**A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben
1,000.000 korona.**

Továbbá 1 jutalom **600.000**, 1 nyeremény **400.000**,
1 a **200.000**, 2 a **100.000**, 1 a **90.000**, 2 a
80.000, 1 a **70.000**, 2 a **60.000**, 1 a **50.000**,
1 a **40.000**, 5 a **30.000**, 3 a **25.000**, 8 a **20.000**,
8 a **15.000**, 36 a **10.000** korona és még sok egyéb;
összesen **55.000** nyeremény és jutalom **14.459.000**
korona összegben.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 eredeti sorsjegy frt —.75 vagy K 1.50; 1/4 eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy K 3. —
1/2 " " " 3. — " " 6. —; 1 " " " 6. — " 12. —

A sorsjegyeket **utánvétellel** vagy az **összeg előzetes beküldése**
ellenében küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

f. évi május hó 17-ig

bizalommal hozzánk beküldeni; mivel a huzás már május 17. és 18-án lesz.

TÖRÖK A. ÉS T^{SA}

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főuradánk osztálysorsjáték üzletei:

Központ: **Teréz-körut 46/a.** I. fiók: **Váci-körut 4/a.**
II. fiók: **Muzeum-körut II/a.** III. fiók: **Erzsébet-körut 54/a.**

Rendelőlevél levágandó. **TÖRÖK A. ÉS TÁRSA** bankháza Budapest.

Kérek részemre ..... I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti
sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget ..... korona összegben (utánvételezni kérem
postautalvánnyal küldöm
mellékelem bankjegyekben (bélyegeketben)) A nem tetsző törlendő.

Pontos cím:

.....
.....
.....

Gyár: NYERGES-UJFALU (Esztergom m.)

Sürgőnycim: Eternit Budapest.

Telefon 12-92.

Gyár: VÖCKLABRUCK (Felső Ausztria.)

ETERNIT-PALA

AZBESZT-CEMENT-PALA

Hatschek Lajos szab.

Elpusztíthatatlan, könnyű, tetszetős, olcsó és tűzálló tető-fedőanyag.

ETERNIT MŰVEK HATSCHEK LAJOS Budapest, VI. Andrásy-ut 33.

Elsőrangú referenciák. — Jótállás. — Évi gyártás 1500 kocsirakomány. — Kérjen ismertetést.

Kérjen
csak Ön
Selle és Kary-féle

Somatose
oldható húsfehérítő
a hús tápanyagát tartal-
mazza (tojásfehérnye és
só) maján-m szelen,
hőnyen oldható por-
alakban.
a lehető legjobb
erősítő szer
gyenge, a táplálkozásban
viszamaradt egyéneknek,
mellbetegségek, idegbe-
tegeknek, gyomorbeteg-
nek, gyermekgyógyászoknak,
angol kórban szenvedő
gyermeknek gyógyulók-
nak stb. stb.,

Vas-Somatose
alakjában különösen
sápkórban
szennvedőknek orvosi-
lag ajánlva.
Somatose nagy mértékben
emeli az étvágyat.
Kapható minden gyógyszer-
tárban és drogeriában.
Csak eredeti csoma-
golásban valódi.

Festékgyárak előtt
Bayer Fr. és társa, Elberfeld.

EREDIN

Legjobb tisztítószer

minden finom lábbelire;
sárga és fekete.Különösen ajánlatos Box-
calfs, Oscaria, Chevreaux-
és Lackcipőhoz.

BÉCS XIII.

Egy amerikai gyorsfőző
és
egy háztartási mérleg **ingyen.**Mesésen olcsó árak mellett küldöm szét tulhalmozott
raktárból világhírű s kiválóságukért általánosan kedvelt
mexikói ezüst árulmat és pedig:

- 6 db mexikói ezüst asztali kését,
- 6 " " " evővillát,
- 6 " " " evőkanalat,
- 12 " " " kávékanalat,
- 6 " " " kiváló dessertkést,
- 6 " " " dessertvillát,
- 1 " mexikói ezüst levesmerítő
kanalat,
- 1 " " " tejmerítőt,
- 2 " " " eleg. szalon asztali gyertya-
tartót.

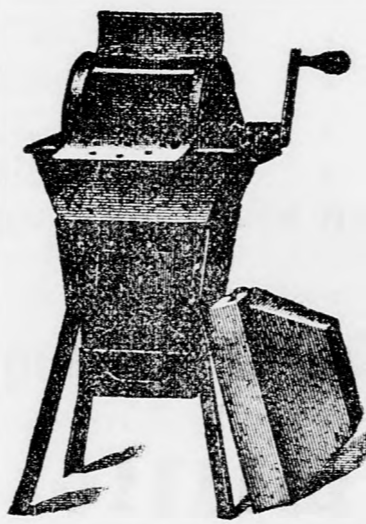
46 darab összesen 6 forint 50 krajcár.
csakMinden megrendelő ezenkívül jutalomképpen egy amerikai
gyorsfőzőt és egy szavatosság mellett pontosan működő
12 1/2 kiló hordképességű háztartási mérleget kap teljesen
díjtalanul. A mexikói ezüst egy teljesen fehér fém (belül
is), melynek tartósságáért és kiváló minőségeért 25 évi
jótállást vállalok. Szétküldés a pénz előleges megküldése
esetén vagy utánvétellel történik az európai raktárból:**SCHEFFER D. SÁNDOR**

Budapest, VIII., Bezerédi-utca 3. szám.

Amerika.

Indulás Havreből minden
szombat. Utazási jegyek a
— Francia vonal utjain. —
Jó és gyors szállítás. Kiváló el-
látás bor- és likőrrel együtt.
Bővebb tájékoztatást nyújt ingyen
és bérmentesen**Francia vonal.**(Französische Linie)
Bécs, IV. Weyringergasse 8.

D. Horváth Győző

vas- és fűszer kereskedő
ZALAEGRSZEK, (SCHÜTZ festőgyár mellett.)Ajánlja a n. é. közönségnek mint
egyedüli elárúsító, a több birodal-
omban szabadalmazott és jónak bi-
zonyult John-féle teljgőzmosó gé-
peit, kémény és szellőztető toldóit.A teljgőzmosógép főelőnyei: a
ruhát nem rontja, mert nem zuzás,
dörzsölés, gyuras által mossa, mint
más gépeknél vagy a közönséges
mosásnál, hanem össze-vissza hánytatás által, mely
a dob lassu forgásából ered, mi a gőz, forrószappanviz
behatolása alatt történik.Kezelése könnyű, kényelmes, tetemes idő, szappan,
tüzelőanyag megtakarítás, a ruhát nem
kell utánmosni, vagy főzni, párolni,
miután ez a gépben egyidejűleg gőz-
zel történik, mi által fertőtleníve is lesz.A gép minden érdeklődőnek,
vételkényszer nélkül szívesen áll
próbamosásra rendelkezésre.

Kérem elolvasni, minden háztartásban fontos!

Mc. Cormick Harvesting Machine Company

(Chicagoí aratógépgyár.)

KNEDHT J. E., igazgató.

Budapest, V. Váci-ut 30.

Katalogusok
ingyen és bérmentve.Felvilágosításokkal
készséggel szolgálunk.Gyártmányok: Kéveköttógép, „Daisy“ marokrakó aratógép, fűkaszalógép,
szénagyűjtő gereblye és „Manilo“ kéveköttófonál gyártmányai.

Évi gyártmány 362.000 gép.